

Vaduguns

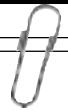

Otrdiena ● 2018. gada 18. decembris

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Izglābj sievieti

9.

Īsziņas

Pastkarte Ontonam Slišānam

Decembra vidū sākās latgaliešu literatūras un valodas popularizēšanas akcija "Dūmoj ar komatim!", kurā ar video un pastkaršu palīdzību latgaliešu kultūras aktivisti pievērš uzmanību latgaliski radītiem literāriem darbiem un latgaliski rakstītiem tekstiem. Biedrības "Latgolys Producentu Grupa" profilos sociālajos tīklus *Youtube* un *Facebook* tiks atrādītas pirmās piecas literāro darbu vizualizācijas, kuru idejas un tehnisko risinājumu radījuši Viola Lapa un Guntis Rasims, bet pastkartes, kurās iemūžināti šī gada jubilāru – Valentīna Lukaševiča (kurš nosvinēja 50 gadu jubileju) un Ontona Slišānu (kurš būtu svinējis 70) – darbu fragmenti, tapušas sadarbībā ar pastkaršu reklāmas servisu "Baddog" un jau ir paņemamas stendos vairāk nekā 30 vietas Rīgā, bet līdz decembra beigām bez maksas būs pieejamas arī Latgalē.

Izmaiņas pierobežas satiksmes kārtībā

16.decembrī stāsies spēkā "Vienošanās par grozījumiem 2010. gada 20. decembra Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu". 2010.gadā noslēgtā Vienošanās reglamentē abu valstu pierobežas teritorijā dzīvojošo personu atvieglotu robežšķērsošanas procedūru un uzturēšanās nosacījumus otras valsts teritorijā. Grozījumi paredz, ka turpmāk vietējās pierobežas satiksmes atļaujas iegūšanai līdz ar pieteikuma anketu nebūs nepieciešams iesniegt medicīniskās apdrošināšanas polisi. Šķērsojot Latvijas - Krievijas valsts robežu vietējās pierobežas satiksmes ietvaros, pierobežas iedzīvotāju satiksmes atļaujās un derīgos ceļošanas dokumentos turpmāk atzīmes par robežas šķērsošanu netiks veiktas.

Reklāma

ZIEMASSVĒTKU ATLAIŽU VAKARS

būvmateriālu un mājsaimniecības veikalā "VALDIS"

2018.gada 18.decembrī

Sporta ielā 2a, Balvos

Nākamajā
Vadugūnī

- Labdarības koncerts senioriem
"Caur piesnigušām kuponām uz bērnu dienām"

- Izmaiņas transportlīdzekļu valsts tehniskajā apskatē Tehniskās kontroles funkcijas nodos uzņēmumiem

Foto - E. Gabranovs

Gada debija kultūrā. Šajā nominācijā uzvarēja grupa "Alu cilvēki", kas nekoncertē tikai Balvos, bet iekaro visu Latviju un 2019.gada vasarā kāps uz festivāla "Positivus" skatuves. Soliste Dagmāra Laicāne (foto), sakot paldies atbalstītājiem, atklāja, ka grupas dalībnieki arī šobrīd muzicē Rīgā. Tāpat viņa teica paldies grupas mentoram un menedžerim Mārim Lāpānam un pedagogam Egonam Salmanim.

Edgars Gabranovs

Piektdien Balvu muižā jau ceturto reizi pasniedza Gada balvas kultūrā un sportā "Mūsu lepnumis", tādējādi izceļot saulītē aktīvo sabiedrības daļu Balvu novadā, kurai nav vienalga, kas notiek. "Jo vairāk azartisku, saulainu, gudru un talantīgu cilvēku darbojas, jo sabiedrība vairāk izglītojas, bagātinās un iegūst latvisko pārliecību, iedvesmu un dzivesprieku!" uzsvēra pasākuma vadītāji Agate un Kārlis.

Atklājot pasākumu, godināja Vispārējo XXVI Dziesmu un XVI deju svētku kolektīvu vadītājus. Kā nu ne, ja 2018.gads vēsturē iesies ar faktu, ka svētkos no Balvu novada dejoja, dziedāja un muzicēja 467 dalībnieki 22 kolektīvos. Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, atgādināja, ka simtgades gads tuvojas noslēgumam: "Prieks, ka šajā pasākumā mēs varam godināt savus izcilniekus. Šodien mēs sveicam cilvēkus, kuri savu darbu un perso-

nīgo dzīvi velta gan līdzcilvēku izglītošanā, gan augstu rezultātu sasniegšanā kultūrā un sportā. Nesen bija īpašs pārsteigums, kad pieņemšanā pie Valsts prezidenta saņemu paciņu, kas jāatved uz Balviem. Īsti nesapratu, ko ar to darīt, turklāt bija nelielas bailes domājot, kas tad tur iekšā. Izrādījās, tur ir īpašs sveiciens no prezidenta mūsu deju kolektīvu, koru, pūtēju orķestra vadītājiem, kuri piedalījās Dziesmu un deju svētkos: "Pateicība Latvijas valsts simtgades Vispārējo XXVI Dziesmu un XVI Deju svētku dalībniekiem. Mīlie svētku dalībnieki! Dziesmu un deju svētki bija mūsu tautas skaistākā dāvana Latvijas valstiskuma simtgadē. Šos svētkus veidoja jūsu daudzu gadu garumā ieguldītais laiks, pūles un sirdsdegums kā spēcīgs apliecinājums piederībai Latvijai un būtiskai daļai no mūsu valsts tagadnes un nākotnes. Tūkstošiem cilvēku Latvijā un visā pasaule jūs sniedzāt emocijas, kas saviļnoja, iedvesmoja un ļāva justies lepniem par mūsu tradīcijām un talantīgiem cilvēkiem. Dziesma un deja jau izsenis ir bijis spēka avots, pavadot mūsu tautu gan ikdienā, gan godos.

* Turpinājums 4.lpp.

Prezentē
grāmatu
"Vilkam cēla
dvēselīte".

7. lpp.

Dievnam
neslēpīes
eglēs.

2. lpp.

Vārds žurnālistam

Zinaida Loginā

Novembrī, esot sanatorijā, izbrīvēju laiku ceturtā pasaules diktāta latviešu valodā rakstīšanai. Rezultātus saņēmu tikai tagad un jūtos gandarīta - "Malēniešu hronikā" ir tikai dažas kļūdas - viena nepamanīta tiešā runa un vārdiņš 'tikvien' man bija uzrakstīts atsevišķi. 1639 pārbaudei pieņemto darbu vidū trīspadsmit uzrakstīti teicami, un tas ir četrreiz vairāk nekā pērn. Vienu no trīspadsmit labākajiem darbiem uzrakstījusi 17 gadus jauna vidusskolniece, bet vienīgo kļūdu, rakstot vārdu 'zeme' ar lielo burtu, pieļāvusi tikai 14 gadus jauna rīdziniece. Toties maksimālais kļūdu skaits vienā darbā bija... 263. Komentējot rezultātus, pasaules diktāta latviešu valodā līdzautore un latviešu valodas un literatūras skolotāja Sarmīte Ruža uzsver: "Rakstītāji var pateikties diktātoram Kasparam Znotiņam par precīzu vārdu izrunu - ortogrāfijas kļūdu šoreiz bija mazāk nekā citkārt. Visvairāk kļūdu diktātu labotāji manija saikja 'ne tikvien, bet arī' rakstībā." Interneta vietnē [raksti.org](#) tika iesniegti 1033 darbi no 26 valstīm. Mēs novembrī tik daudz pieminējām Latvijas vārdu, bet piemirsām, ka tās bagātība ir arī laba latviešu valoda. Tik bieži pārņem kauns, dzirdot televizijā sabiedrībā pazīstamu cilvēku valodu, kas īrīb no liekvārdības, nepareizi teikumiem un vārdu salikumiem. Jānis Klīdzējs par valodu ir teicis: "Valoda ir tauta. Valoda ir dzeja. Valoda ir vēsture. Valoda ir zinātne. Valoda ir cilvēks." Rit Latvijas simtgades gada pēdējā dienas, un mans vēlējums būtu, lai jaunajā gadā latviešu valoda būtu dzidrāka, spilgtāka, bagātāka un pareizāka.

Latvijā

Rosina atlaist Rīgas domi. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir sagatavojuusi likumprojektu par Rīgas domes atlaišanu. Ministrs Gerhards piebilda, ka VARAM ir pastāvīgi vērtējusi Rīgas domes rīcību, taču attiecībā uz pašvaldības uzņēmumu "Rīgas satiksme" dome nav veikusi nozīmīgas darbības. Rīgas mērs Nils Ušakovs nedomā, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai pašreizējā situācijā izdosies tiesiskā veidā panākt Rīgas domes atlaišanu.

Atlaist var vienīgi Saeima. Latvijas bankas prezidentam Ilmāram Rimšēvičam jau desmit mēnešus ir liegts ierasties darbā Latvijas bankā. Arī šķērso Latvijas robežu viņš nedrikst, tāpēc nevar apmeklēt Frankfurti, kur atrodas Eiropas Centrālā banka. Viņš tur ir padomes loceklis. Pildīt amata pienākumus viņam liegts, kamēr tiek izmeklēta krimināllieta par kuku pieprasīšanu un pieņemšanu. Jau pašā izmeklēšanas sākumā viņš paziņoja, ka labprātīgi amatu nepametis. Atlaist viņu no darba var vienīgi Saeima. Taču jaunā Saeima šobrīd ir aizņemta ar valdības veidošanu, un līdz Latvijas bankas jautājumam jaunie deputāti vēl nav tikuši.

Plēsēji uzbrūk mājlopiem. Valsts meža dienests šogad saņēmis 29 ziņojumus par lielo plēsēju uzbrukumiem mājlopiem, kas ir vairāk nekā pērn. Statistika liecina, ka nokostie vai savainotie dzīvnieki ir aitas. Vilki šogad kopumā nokoduši 135 aitas, savainojuši 45, bet četras - pajudušas. Visvairāk ziņojumu par lielo plēsēju uzbrukumiem mājlopiem šogad saņemti no saimniekiem Austrumlatgalē un Ziemeļvidzemē.

Bojā mežu. Šajā nedēļas nogalē masveidā bojātas eglīšu jaunaudzes Rīgas pilsētai piederošajos Pierīgas mežos, kuros eglīšu ciršana ir aizliegta. Tuvojoties Ziemassvētku laikam, "Rīgas meži" pastiprinājuši mežu, it īpaši jaunaudžu, uzraudzību. Tomēr cilvēku skaits, kas nelikumīgi izcērt eglītes jaunaudzēs, ir tik liels, ka uzņēmuma mežniecībām un Meža apsardzības daļai pietrūkst resursu, lai visas jaunaudzes no postītājiem nosargātu.

Neuzticības valdībai. Šogad novembrī iedzīvotājiem lūdza norādīt, cik lielā mērā viņi uzticības Saeimai. Nepilnus divus mēnešus pēc Saeimas vēlēšanām parlamentam kopumā uzticējās vien 21% iedzīvotāju, tikai 1% aptaujāto Saeimai uzticības pilnībā. Vēl aizvien absolūts vairākums iedzīvotāju Latvijas lēmējvarai neuzticīcas - 47% aptaujāto tai drīzāk neuzticīcas, bet 24% Saeimai pilnībā neuzticīcas. Pirms vēlēšanām Saeimai kopumā neuzticējās 74% respondentu.

(Ziņas no interneta portāliem [www.delfi.lv](#), [www.tvnet.lv](#))

Vilakas novadā

Dievnams neslēpsies eglēs

"Vaduguns" lasītāji levērojuši, ka pie Vilakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcas griež lielās egles un jautā,- kāpēc šāds lēmums?

Prāvests GUNTARS SKUTELS skaidro, ka Vilakas Romas katoļu draudze šogad decembra sākumā saņēma atļauju no Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes nogriezt Vilakas Romas katoļu baznīcas dārzā augošo eglu rindu pie ieejas baznīcas dārzā.

Koki apdraudēja baznīcu

"Pārvalde rekomendēja, lai nodrošinātu Vilakas katoļu baznīcas vizuālo uztveri no Baznīcas un Abrenes ielas puses, jānozāgē arī pa divām eglēm no dienvidu puses un ziemeļu puses žoga stūriem, blakus žogam ar centrālajiem vārtiem, kur divas egles jau vienā sānā bija nolauztas šī gada 7.jūlija vētrā," skaidro priesteris. Eglu nogriešana tika saskaņota arī Vilakas novada domē, un draudzes locekļi uzsāka darbu pie koku nozāgēšanas, balķu un zaru izvākšanas no baznīcas dārza. "No ļoti daudziem iedzīvotājiem ir saņemtas labas atsauksmes, ka beidzot ir iespējams ieraudzīt, ka Vilakā atrodas neogotikas stilā būvēts arhitektūras mākslas darbs - Vilakas Romas katoļu baznīca. No sirds pateicos Dievam par labvēlīgo apstākļu sakritību un veiksmīgo darbu organizēšanu. Pateicos visiem draudzes locekļiem, kuri atbalstīja sarežģīto darbu veikšanu. Atvainojos par sagādātajām neērtībām, līdz Ziemassvētkiem visu sakārtosim un jauno dekorāciju no Itālijas būs iespējams redzēt tālu, neapsleptu eglu zaros. Baznīca Ziemassvētkus sagaidīs svētku rotā! Lai mums visiem Dievs dod radošu garu un mieru sirdi!" vēl prāvests Guntars Skutels.

Restaurētā vitrāža priecēs ikvienu

No vasaras sākuma līdz novembrim notika Vilakas Romas katoļu baznīcas centrālās vitrāžas, kas atrodas virs galvenajām ieejas durvīm, restaurācija.

"Restaurācijas process bija sarežģīts, jo loga vitrāža bija grūti sasniedzama. Lai sasniegstu vitrāžu no iekštelpām, vajadzēja uzbūvēt koka laipas pāri ērgelēm, bet, lai sasniegstu no ārpuses, bija jāirē pacēlājs. Darbus uzsāka jau 2004.gadā, izstrādājot logu vitrāžu restaurācijas programmu. Uzsākot darbus, centrālās vitrāžas restaurācija izrādījās visgrūtāk - bija sarežģīta konstrukcija, kurā bija ievietotas krāsinānas vitrāžas, sarežģīta bija piekļūšana, un arī vitrāžas mākslas darbs bija veidots no nelieliem stikla gabaliņiem. Restaurators Andris Kļavnieks atzinīgi novērtēja, ka Vilakas draudzē ciena stikla mākslu un paveikto darbu īpaši izgaismo. Kopējās restaurācijas izmaksas ir 16867,40 euro. Sakrālā mantojuma programma, kuru administre Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, piešķira 16000 euro, bet 867,40 euro saziedoja cilvēki," stāsta Vilakas novada Attīstības plānošanas nodalas projektu vadītāja Vineta Zeltkalne.

Restaurētā centrālā vitrāža virs dievnama galvenajām ieejas durvīm. Šogad 15.novembra vakarā notika svinīga vitrāžas atklāšana, kad restaurēto vitrāžu izgaismoja, un Vilakas Romas katoļu draudze šo paveikto darbu dāvināja Latvijai simtājā dzimšanas dienā.

Darbā rit pilnā sparā. Jau tagad brīvi redzams skaistais Vilakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcas siluets, un ikviens var pārliecināties, ka vecie koki traucēja un pat apdraudēja baznīcu.

Foto - V.Zeltkalne

Ko jūs domājat par koku nozāgēšanu?

Vilakas pilsētas iedzīvotāju viedokļi jautājumā par koku nozāgēšanu baznīcas dārzā atšķiras.

VILIS BUKŠS: -Pirms pieciem gadiem - 2013.gadā - jau bija jautājums par eglu nociršanu baznīcas dārzā, kad uzklasīja arī iedzīvotāju viedokli. Savā interneta vietnē vēl ieliku fotogrāfijas ar eglēm. Deputāti uzklasīja ikvienu viedokli un atzina, ka nepieciešams speciālistu viedoklis. Ja viņi kādu koku atzītu par slimu, lai griež. Toreiz lēmumu nepieņēma. Tomēr muižas laiku senās egles ir arī vēsturiski koki. Nu viss notika pa kluso. Esam fakta priekšā - no simtgadigajām eglēm palikuši tikai celmi. Man ir zvanījuši cilvēki un jautājuši, kāpēc griež. Tas nedrīkstēja būt tikai draudzes viedoklis, vajadzēja uzklasīt arī iedzīvotāju domas, pirms pieņem konkrētu viedokli. Baznīca, koki - tas ir komplekss, kultūrvēstures piemineklis, arī skaista ainava.

ANNA ANNUŠKĀNE: -Uzskatu, ka kokiem bija gan labā, gan sliktā puse. Tagad baznīca var uzelpot, tik brīvs apkārt ir viss. Svētdien biju uz Trešās adventes dievkalpojumu un ievēroju, cik apsūnojis zem eglēm bija žogs. Nu tas būs jātīra vai jākrāso. Ir izdarīta laba lieta, jo piecpadsmit koki ir savu mūžu nokalpojuši. Tie apdraudēja baznīcu, īpaši stiprā vējā. Zinu, ka ērgelēm traucēja mitrums, tās varēja sabojāties, jo koku ēna nejāva piekļūt pietiekami daudz gaismai un gaisam. Nu baznīca skaisti izgaismota ar krāšņo vitrāžu, prieks skatīties. Esmu arī no citiem dzirdējusi labus vārdus par paveikto darbu.

ALDIS PUŠPURS: -Paveikts labs darbs, varbūt pat visas egles vajadzēja izzāgt. Tās ir kļuvušas bīstamas, un mēs varam pateikt paldies Dievam, ka nav bijis liela vēja un nav postījumu. Egles mūžs nav ilgs, tās augušas nepiemērotā augsnē, kukaiņi un trupe kokus pabojājusi. Ar aci to nevar pamānīt. Jau agrāk bija atsaukts arborists, kurš deva sēdžienu, ka koki ir savu mūžu nokalpojuši. Sestdien biju aizbraucis paskatīties un biju gandarīts, cik skaisti atklājas baznīcas fasāde, īpaši tās vertikālie akcenti. Jau es savā laikā centos šo procesu novest līdz rezultātam, bet man neizdevās.

Lappusi sagatavoja Z.Loginā

Kā vērtējat savu aizvadīto gadu Latvijā?

Viedokļi

Dzīvoju ar sajūtu, ka Dievs mani nēsā rokās

LIDIJA VAIDERĒ, balveniete, bijusi skolotāja

Ar Dievpalīgu man klājas Joti labi. Dzīvoju ar sajūtu, ka Dievs mani nēsā rokās. Visu

darba mūžu – apjaus 40 gadus – esmu veltījusi latviešu valodas un literatūras skolotājas profesijai. Pirmā darbavietā bija toreizējā Daugavpils rajonā, pēc kā turpināju darbu Baltinavas vidusskolā un bijušajā Balvu Amatniecības vidusskolā. Atpūtā no skolas dzīves esmu jau piecus gadus un teikšu atklāti – jūtos lieliski. Turklat, runājot tēlaini, tuvojoties darba gaitu noslēšanai skolā, man uzauga spārni, jo izlaidumā uzdāvināja dāvanu karti autovadītāja apliecības iegūšanai. Tādēļ pēdējā darba gadā citīgi apguvu autovadītājas iemaņas un 2013.gadā ieguva aplieci. Un, ziniet, lai arī aplieci ieguva salīdzinoši vēlu - 63 gados, tas man padevās diezgan viegli. Automašīnas vadīšana man Joti iet pie sirds. Turklat, lai arī skolas dzīve nu jau aiz muguras, tāpat nereti jūtu laika trūkumu, jo cenšos izbaudīt ikvienu dzīves mirkli. Esmu Eiropas senioru deju kopas "Atvasara" dalībniece un dziedu senioru kora kolektīvā "Pilādzis", ar domubiedriem dodamies gan uz ārzemēm, gan arī šogad piedalījos Dziesmu un Deju svētkos. Man ar vīru jau nedaudz vairāk nekā trīs gadus ir arī brīnišķīgs sunītis – japāņu hins. Mazais četrkājainais draugs ir liels mūsu lolojums, kas ikdienā dod pamatīgu dzīvesprieku lādiņu. Savukārt šogad aprīlī Dievs mani

aizveda arī uz svēto zemi – biju svētceļojumā Jeruzalemē, arī Jēzus Kristus dzimtajā pilsētā Bētlemē. Tas bija notikums, par ko grūti runāt bez savīnojuma un pozitīvām emocijām. Turklat ceļinieku grupā bija arī cilvēki, kuri uz Jeruzalemi devās jau septīto reizi. Šī zeme ir īpaša, kas rada vēlmi to apmeklēt vēl un vēl. Ceru, liktenis būs lēmis turp doties vēlreiz.

Savukārt, runājot par aizvadīto gadu Latvijā, jāteic, to bez humora un Dieva žēlastības nevar uztvert un saprast. Politikā ikvienam redzams, ka valdības joprojām nav. Savukārt pirms Saeimas vēlēšanām vairums deputātu kandidātu nevienojās kopīgam mērķim, bet sadrumstalojās, pārstāvēja dažādas partijas, un rezultātā no, piemēram, mūspuses Saeimā neviens tā arī niekļuva. Ja būtu lielāka savstarpēja vienotība un saliedētība, arī rezultāts visticamāk būtu citādāks. Nākamgad ne tikai politikā, bet arī ikvienā citā sfērā vēlētos, lai būtu vairāk savstarpēja atbalsta un domubiedru. Bez tā visa ceļš kļūst krietni grūtāk ejams. Tāpat šis gads Latvijai pagājis valsts simtgades zīmē. Tas ir patiesām brīnišķīgs un jauks notikums mūsu Latvijai. Bēdīgi gan, ka šo svētku svinēšana lielā mērā pārvērtās komerciālā pasākumā ar naudas pelnīšanu, tās ieguldīšanu un sevis popularizēšanu.

Savukārt visvairāk aizejošā gada Latvijas dzīvē vēlos uzsvert Romas katoju baznīcas pāvesta Franciska vizīti Latvijā. Kas var būt skaistāks par to? Tā bija liela laime, svētība un Dieva dāvana Latvijai un Latgalei, un Aglonai jo īpaši, jo mūsu zemē ciemojās pats Dieva sūtnis. Protams, pāvesta vizites laikā Aglonā arī es devos uz šo svētu vietu, kas arī manā dzīvē bija viens no īpašākiem brižiem.

Manā dzīvē pāri visam ir Dieva milestība un žēlastība. Ziemassvētkus un Jauno gadu pavadišu mājās un dievnamā. Savukārt ikvienam novēlu veidot savu dzīvesprieku un piepildīt ikdienas gaitas ar labiem darbiem un labām domām, kam ir milzīgs spēks. Esiet laimīgi!

Fakti

2018.gads Latvijā

- Latvijā pasludināts par Goda ģimenes gadu.

- Aprīlī par Latvijas Futbola federācijas prezidentu ievēlēja Kasparu Gorkšu, kurš nomainīja 22 gadus amatā bijušo Gunti Indriksonu.

- Skaļa slepkavība. 30.maijā pie Rīgas Brāļu kapiem nošāva maksātnespējas administratoru Mārtiņu Bunkus.

- Jūlijā atklāja XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkus.

- 24.septembrī oficiālā vizītē iera-dās Romas pāvests Francisks.

- 6.oktobrī notika 13.Saeimas vēlēšanas.

to cilvēku viedoklim, kuri uzskata, ka daļa naudas bija nepamatoti ieguldīta tur, kur to varēja arī nedarīt. Simtgades svētku svinēšanā arī pārāk daudz izpaudās komercija.

Kopumā ikdienā cenšos sevi uzturēt pozitīvā noskaņojumā. Ikdiens gaitās nedrīkst jaut ienākt stresam, kas cilvēkam bojā ne tikai garastāvokli, bet arī veselību. Turklat šobrīd ir laiki, kad paši neko daudz nevarām mainīt un ietekmēt. Ja paši necelsim, valdība mūsu vietā neko neuzcelts. Viss ir mūsu pašu rokās. Tādēļ ikvienam novēlu būt daudz labestīgākiem, smaidīgākiem, kā arī milēt savus tuvākos un Latviju!

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat aizvadīto gadu Latvijā?

nekad nav bijis tik labi - 0%

katrs pats savas laimes kalējs - 60%

gads bija bagāts ar simtgades pasākumiem - 20%

katru dienu dzīve kļūst grūtāka - 10%

mani nekas neinteresē - 10%

* Sākums 1.lpp.

Pasniedz Gada balvas kultūrā un sportā

Kopīga dziedāšana kļuva arī par sabiedriskas kustības izpausmi, kas vienoja tautu ceļā uz neatkarīgu un brīvu Latviju. Kopības sajūta, saskānīgums un plaša līdzdalība, ko piedzīvojām Dziesmu un deju svētkos, ir kā atspulgs no mūsu ideālās Latvijas, uz ko arvien jātiecas arī ikdienā. Cik nozīmīgs ir katrs dalībnieks körī, deju kolektīvā, orķestri, ansamblī, folkloras kopā, tautas lietišķās mākslas studijā vai teātra izrādē, tik nozīmīgs Latvijai ir katrs no jums! Paldies par jūsu pašaizlīdzīgo darbu, kopjot, saglabājot un attīstot mūsu kultūras bagātību! Lai pietiek spēka un mērķtiecības pārvārēt ikdienas grūtības! Turpiniet dziedāt, dejot un spēlēt ar tādu prieku un iedvesmu, lai katri nākamie Dziesmu un deju svētki pārspētu iepriekšējos! Patiesā cieņā, Raimonds Vējonis. Rīgā 2018.gada novembrī."

Nominācijā "Novada Gada cilvēks" bija izvirzīti divi nominanti: ilggadējā Balvu pamatskolas bibliotekāre Rudite Bukša un ilggadējais Balvu koru aprīņķa virsdirigēnts Roberts Liepiņš. Diemžel viņi pasākumā nepiedalījās un balvu saņems vēlāk. Jāsecina, ka atsauksmes par pasākumu bija un joprojām ir visdažādākās, pat nevienuzīmīgas, sākot ar paldies vārdiem līdz neizpratnei, kāpēc bija tā, kā bija.

Priece vijolnieki. Balvu Mūzikas skolas audzēkņi klātesošajiem dāvāja, kā uzsvēra pasākuma vadītāji, labāko dāvanu no visām, ko vien var dot citiem un saņemt: "Prieku. To nevar nopirkt nevienā veikalā vai izgatavot, bet tas liek iemirdzēties acīm un sirdim!"

Gada kultūras pasākums. Žūrija par labāko atzina Antona Rimoviča laukuma atklāšanas un pieminekļa izveides pasākumu. Katoļu draudzes prāvests Mārtiņš Klušs neslēpa prieku par balvu un nomināciju piebilstot, ka simtgadē bijis daudz un labu pasākumu: "Skvēra atlāšanas pasākums, manuprāt, bija sākums lieliskai vasarai. Tā ir vieta, kas mudina mūs atcerēties miesta, pilsētas vēsturi, atgriezties domās pagātnē un paņemt to labāko, kas ir bijis iepriekšējos gados. Tāpat mācīties no tiem cilvēkiem, kuri ar sirdi un dvēseli veidoja vietu, kurā mēs dzivojam."

Gada sporta notikums. Pasākumu "Motociklu vasara", kas šogad notika jau 14.reizi, žūrija atzina par vislabāko. Motokluba "Spieki vējā" pārstāvis Ainārs Dokāns (foto) aicināja uz moču vasaru arī nākamgad.

Pirmie nominanti. Nominācijā "Gada kultūras pasākums" varēja pieteikt nominantus trīs nominācijās. Vadugunieši lepojas, ka nominantu vidū bija arī žurnāliste Maruta Sprudzāne, kura sadarbībā ar Balvu Kultūras un atpūtas centru, Balvu Novada muzeju šogad veidoja kopdarbu "Dzimuši reizē ar pilsētu" par godu Balvu pilsētas 90.dzimšanas dienai.

Gada amatiermākslas kolektīvs. Iespējams, kādam neizpratni radīja balvas pasniegšana nominācijā "Gada kultūras cilvēks", kur balvu kā Gada amatiermākslas kolektīvs saņēma Tilžas amatierēatrīs "Spogulis". Viennozīmīgi, kā sprieda klātesošie, "Spogula" vadītāja Inese Daukste balvu ir pelnījusi, tomēr tad arī jāizceļ nevis kolektīvs, bet vadītāja. Tiesa, uzslavas pelnījuši visi. I.Daukste uzsvēra, ka viņai ļoti patīk cilvēki, kuri laukos uztur dzīvību: "Ar lepnumu skatos uz ikvienu kolektīvu, kas ir laukos. Par to, ka cilvēki nav pazaudējuši savu entuziasmu..."

Entuziasts sportā / labākais treneris. Balvu Sporta skolas basketbola nodaļas treneris Arnis Voika (foto - no labās), saņemot balvu, neslēpa gandarījumu pajokojot, ka nez kāpēc tā ir sagadjies, ka pēdējā laikā ir ļoti daudz uzvaru: "Paldies audzēkņiem. Paldies vecākās grupas puišiem par viņu cīņassparu, saliedētību un komandas garu. Paldies vecākiem, kuru atbalsts ir ļoti nozīmīgs."

Gada cilvēks sportā. Balvas saņēmējs Jānis Rakstiņš (Bērzpils pagasta sporta darba organizators, jaunsardzes instruktors) neslēpa, ka viņš ir patīkami pārsteigts: "Turklāt stāvot blakus cilvēkiem (Ludmilai Beļikovai, Sergejam Arbuzovam – no aut.), kuri izdarījuši daudz vairāk nekā es."

Godina kolektīvu vadītājus. Šī pašu sveicienu un prezidenta parakstītu apsveikumu saņēma Vispārējo XXVI Dziesmu un XVI Deju svētku kolektīvu vadītāji.

Pārsteigums. Sportistus un kultūras darbiniekus prieceja Rikardions un Kristīne Šomase (foto).

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Plāno Rugāju novada attīstību turpmākajiem 7 gadiem

Būs kā vizītkarte ar novada dzīves prezentāciju

Iepriekšējā Rugāju novada attīstības programma bija izstrādāta 2013.gadā. Novada domes vadība lēš, ka tās izpilde vērtējama 85-90% apjomā. Laiks nestāv uz vietas, jādomā par turpmākajām vīzijām, jāplāno konkrēti darbi. Priekšsēdētājas aicinājums bija,- turpināt dzīvot ar domu par sava novada attīstību, nepieļaujot citus variantus. Tādēļ iestāžu, uzņēmumu vadītāji un citi iedzīvotāji bija sanākuši kopā, lai izteiktu redzējumu un arī padiskutētu par konkrētiem darbiem novada mērogā nākamajiem septiņiem gadiem. Mērķis ir sastādīt novada attīstības programmu 2020.- 2026.gadam.

Aizpildīja aptaujas anketas

Divus mēnešus – oktobrī un novembrī – novada iedzīvotājiem bija iespēja aizpildīt aptaujas anketu, paužot savu viedokli un izsakot priekšlikumus. Rezultātā iegūta informācija no 61 anketas. No šīs aptaujas izriet, ka iedzīvotāji vērš uzmanību ceļu seguma stāvoklim novadā, nepietiekamajam ielu apgaismojumam, gribētu ierikot gājēju un veloceļu, iesaka sakātot mājokļus, vairāk atbalstīt uzņēmējus, dibināt kooperatīvu un pārstrādes uzņēmumus. Akcentēts arī darbavietu trūkums, aizaugsī Vārnienē, zobārsta nepieejamība, pakalpojuma ‘aprūpe mājās’ nepieciešamība un vēl citas lietas.

Cilvēks no malas

PAULS GRANTS, uzņēmuma “Plānošanas eksperti” vadītājs no Rīgas, bija ne tikai izveidojis Rugāju novada iedzīvotājiem piedāvāto anketu un apkopojis saņemtās atbildes, bet darbosies arī tālāk novada attīstības programmas izstrādē.

Vai ar Rugājiem bijāt pazīstams jau iepriekš?

-Šo pusi jau pazistu, jo pirms pāris gadiem piedalījos izsludinātajā konkursā un izstrādāju novada teritoriālo plānojumu. Sadarbojoties ar šo pašvaldību, tuvāk iepazinu arī novadu, un man par to ir zināms priekšstats.

Kā vērtējat - vai 61 anketā apkopotā informācija ir pietiekama, lai moderētu attīstības programmas izstrādei nākamajam laika posmam?

-Gaidīju, protams, lielāku atsaucību, jo anketu skaits nav liels, taču labāk lai ir šādi rezultāti, nekā nekādi. Zināmus secinājumus noteikti var izdarīt. Manuprāt, labi, ka anketēšana uzticēta cilvēkam no malas, un es neslēpu arī atbildes, kas skan ne pārāk glaimojoši. Arī novada vadība piekrita, ka cenzēšana nav vajadzīga. Kopumā ir lietas, kas iesīmējas ļoti skaidri kā galvenās. Tā ir infrastruktūra un atsevišķi pakalpojumi, un to var iekļaut konkrētās plāna sadājās. Ceru, ka arī novada vadība to ļems vērā. Anketu apkopojums ļauj saprast, kam turpmāk pievērst uzmanību un kā risināt konkrētas lietas. Šī informācija ir labs sākums diskusijām.

Anketu apkopojumā lasāmi arī paskarbi izteikumi.
Teikts, ka vietējā izdevumā jāraksta par pašvaldības naudas izšķērdešanu, ka ir slikta pārvaldība, pašvaldībā strādā daudz nevajadzīgu darbinieku, ja klasē nav vismaz 20 skolēnu, tad skola jāslēdz, bija norāde, lai pašvaldībā darbu sāk un beidz darba laikā, mazāk dzer kafiju.

-Katram ir tiesības uz savu viedokli, un tas ir labs pamats diskusijām. Tāpēc prezentācijā uzsvēru arī kritiskus izteikumus. Nevaram domāt, ka viss ir tikai labi. Lai dzīvotu un attīstītos, ir jādiskutē, daudz jādomā. Gribētos, lai attīstības programma sanāktu pietiekami kodoliga, laba un interesanta. Lai tad, kad novadu reformas iznākumā atkal kaut ko kaut kam pievienos, šis dokuments nezaudētu spēku un jaunā vadība jemtu vērā to, ko mēs patlaban izstrādājam.

Rugāji ir mazs novads. Vai pārmaiņu vējos, Jūsu prāt, tas spēs noturēties un palikt pats par sevi?

-Teikšu personīgo viedokli. Kad es šo novadu iepazinu, patiesām domāju, kā viņi var pastāvēt, jo uz kartes taču var novilkst vienu skaistu lielu Balvu novadu? Radās jautājums, kāpēc viņi nav klāt pie Balvu novada? Taču drīz vien sapratu atbildi. Rugāji ir lepni un specīgi ar saviem cilvēkiem un arī savu vēsturi. Te ir lauki, lauksimniecība. Rugājieši pratuši izveidot un noturēt savu novadu. Viņiem ir gribasspēks un sava identitāte.

Stāstījāt, ka iepriekš pabijāt arī laukos pie iedzīvojumiem. Kādi iespāidi par to?

-Man ir iznācis strādāt arī Pierīgas pašvaldībās. Varu salīdzināt. Šai pusē iedzīvotāji ir cilvēcīgāki un teiku, arī laimīgāki nekā tie, kuri dzīvo tuvāk lielajam centram un urbanizācijai. Uzsklausījām viņu idejas un arī piezīmes, izdarot par

Darbs grupās. Izveidoja trīs darba grupas, aptverot visas svarīgās dzīves jomas - uzņēmējdarbība, sociālā sfēra, izglītība, kultūra, vide - ar mērķi no novadu pārstāvošajiem darbiniekiem saņemt konkrētas vīzijas, lai par tām diskutētu un pēc tam ierakstītu konkrētos darbos novada attīstības plānā.

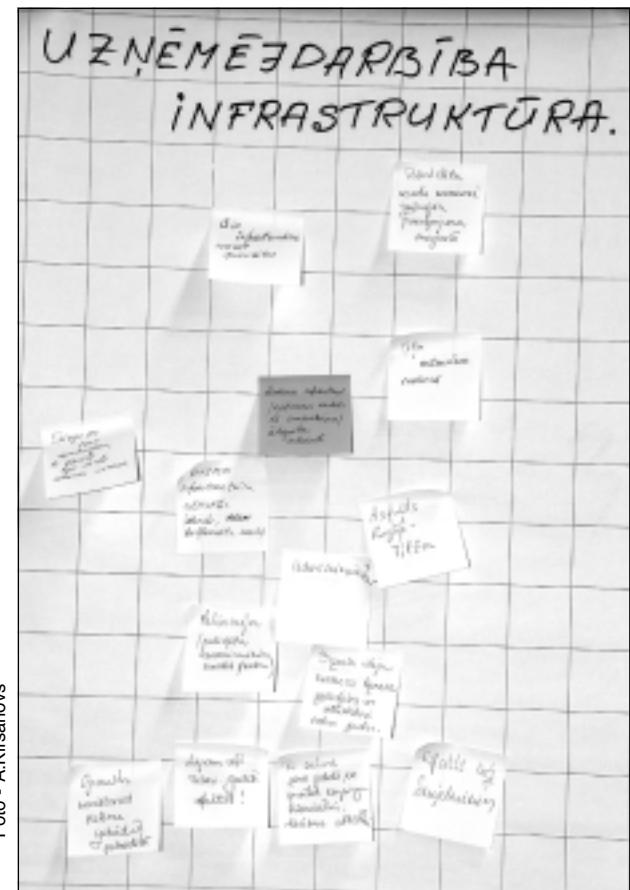

Palīdz izstrādāt novada attīstības programmu. Pauls Grants sarunā ar laikrakstu uzsvēra: “Arī mūs nodarbina doma, kā šo attīstības plānu uzrakstīt iespējami vienkāršāku un caurskatāmāku, lai iedzīvotāji saprot, kur un kā tērē naudu. Programma sastāv no rīcības plāna, kur ierakstītas lietas nākamajiem 7 gadiem, un ir investīciju plāns gadam, kur noteikti konkrēti darbi. Mana vēlme ir uzrakstīt vienkāršu, saprotamu dokumentu. Man vairāk patīk strādāt lauku novados, jo tur dzīvo vienkārši, atvērti cilvēki. Kur lielākas pilsētas, tur vairāk problēmu, vajadzību, lielākas arī ambīcijas un politiskās kaisības, kas traucē attīstībai.”

to secinājumus. Man patika, ka cilvēki nebaidās vadībai uzdot konkrētus jautājumus, izsaka kritiku un nekautrējas to darīt. Ir pašvaldības, kur iedzīvotāji baidās būt atklāti, tādēļ es šo iesīmi vērtēju augstu. Mana pārliecība, ka arī lielā novadā priekšniecībai būtu jādomā par to, lai viņi cilvēkiem būtu pieejami, lai neveidotos siena starp vieniem un otriem.

Kas sekos tālāk pēc iegūtās informācijas apkopšanas?

-Salieket kopā iedzīvotāju un darba grupu redzējumu, radīsies pamats tālākajam attīstības plānam. Ceru, ka darba grupas uzrakstīs un stāstīs ļoti konkrētas lietas, viņiem netrūks

Ko vēlas rugājieši? Galvenais, kā izteicās Pauls Grants, lai ir idejas, lai ir pamats diskusijām, jo tikai caur tām var nonākt pie konkrēti darāmiem vērtīgiem darbiem. No diskusijās teiktā kā galveno uzsvēra infrastruktūras sakātošanu, ceļus un apgaismojumu. Bija redzējums turpmāk vidusskolas klasēs ieviest profesionālas ievirzes apmācību, interesants bija priekšlikums rīkot novadā vienu ļoti daudzpusīgu vairākdienu pasākumu ar profesionālu mākslinieku klātbūtni. Pauls Grants teica: “Varbūt der to izmēģināt pavērtējot, izdodas vai nē. Varbūt šī ideja arī izgāžas!”

ideju, jo tas ir galvenais. Attīstības programma, ko izstrādāsim, ir vidēja termiņa plānošanas dokumenti septiņiem gadiem. Laika gaitā daudz kas mainās. Kādreiz šie dokumenti krājumi pašvaldībās atgādināja biezas ‘bībelēs’, kas noputējušas stāvēja plauktos. Pēdējos gados cilvēki izprot dokumentu nozīmību. Uzskatu, ka tiem jābūt uzrakstītiem tā, lai ir saprotami normālam, parastam cilvēkam. Attīstības programma ir sava veida novada vizītkarte, prezentācija par daudzām dzīves jomām.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Meklējam atbildi

Talonu izmantošanā aicina būt atbildīgiem

Maruta Sprudzāne

"Aizgāju Balvos uz novada domi, uz kāpu trešajā stāvā un vēlējos saņemt talonus peldbaseina apmeklējumam. Saņemu atbildi, ka tas nav iespējams, jo taloni jau beigušies. Decembris tikai sācies, un talonu vairs nav. Jūtos apbēdināta."

Tā redakcijai pasūrojās pensionāre. To, ka talonus Balvu senioriem patiešām vairs neizsniedz, vēstīja arī uz ārdurvīm uzliktais uzraksts. Laikraksts centās noskaidrot, cik daudz talonu izsniegt, kāda ir iedzīvotāju vēlme tos izmantot.

Panem kuponus un neizmanto

Atgādināsim, ka iespēju Balvos apmeklēt peldbaseinu bez maksas piedāvāja Balvu novada pašvaldības projekts "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai Balvu novadā". Tas bija paredzēts Balvu novada iedzīvotājiem, kuriem ir pilni 54 gadi (senioriem 54+). Pašvaldības finanšu un attīstības nodaļas projektu vadītāja IRĒNA ZAČEVA informē, ka Balvu novadā uz šo brīdi ir 4846 iedzīvotāji, kuriem ir pilni 54 gadi. Projektā bezmaksas peldbaseina apmeklējumam bija paredzēti 1798 kuponu par summu 6228 eiro. Taču kuponu nebija plānoti katram novada senioram.

Kuponu sagatavoja un izsniedza ar mērķi kontrolēt apmeklējumu skaitu un atvieglo peldbaseina darbinieku darbu. Kuponu izsniegšana sākās 1.novembrī. Par šo iespēju, atgādina projektu vadītāja, iedzīvotājus informēja, izvietojot afišas peldbaseinā, Balvu novada pašvaldības ēkā Balvos, Bērzpils ielā 1A, visos pagastos, bija ievietota informācija Balvu novada

mājaslapā www.balvi.lv, www.facebook.com Balvu novada pašvaldības lapā, Balvu novada informatīvajā laikrakstā "Balvu Novada Ziņas" un vēlāk par to rakstīja, atbildot uz iedzīvotāju jautājumu, arī laikrakstā "Vaduguns".

Balvos kuponu ir beigušies, bet pagastos, kur tie vēl ir pieejami, turpinās to izsniegšana. Aizvadītās nedēļas nogalē tie vēl bija pieejami Kubulu, Vecīlžas, Tilžas, Briežuciema, Bērzpils un Balvu pagastos.

I.Začeva informē, ka Balvu pilsētā ir 2560 iedzīvotāji, kuriem ir pilni 54 gadi. Balvos senioriem 54+ izsniedza 950 kuponus un vēl 328 kuponus (kopā 1278), ko pagastu pārvaldes atgrieza, jo viņi saprata, ka nav iedzīvotāju pieprasījuma un intereses apmeklēt peldbaseinu. Pilsētā kuponu izsniedza iedzīvotājiem, kuri savu dzīvesvietu deklarējuši Balvos. Bijā sagatavots Balvu pilsētā deklarēto iedzīvotāju saraksts.

Novembrī Balvu pilsētā bija izsniegti 811 kuponu (kopā ar pagastiem - 1127), bet peldbaseinu novembrī ar kuponiem apmeklēja tikai 354 novada seniori. I.Začeva saka: "Ļoti žēl, ka cilvēki panem kuponus un neizmanto šo iespēju. Ja peldbaseinu tomēr neplānojat apmeklēt, nesiet kuponu atpakaļ."

Balvu novada iedzīvotājus aicina peldbaseinu apmeklēt līdz 2018.gada beigām, jo nākamgad kuponu nevarēs izmantot. Gada beigās apkopos informāciju, cik kuponu nav izsniegti un cik kuponu īpašnieki nav izmantojuši šo iespēju. Lai nodrošinātu liguma 100% izpildi, izgatavos citas krāsas kuponus un izsniegs iedzīvotājiem. Projekta vadītāja lēš, ka šo kuponu nebūs daudz, taču ir jānodrošina liguma izpilde.

Aicina Balvu peldbaseins. Seniorus 54+, kuriem izsniegti kuponu, aicina līdz gada beigām tos izmantot.

Ko par iespēju apmeklēt peldbaseinu saka laukos?

Balvu pagasta pārvaldniesks ANDRIS KĒRĀNS stāsta, ka pagasta seniori ir pateicīgi par iespēju braukt uz Balviem un apmeklēt peldbaseinu. Kuri cilvēki vēlējušies, tie šo izdevību izmantojuši. Pagastam bijuši 95 taloni un iepriekšējās nedēļas nogalē neizsniegti palikuši vēl 16 taloni. Pārvaldniesks atzina, ka tos var saņemt balvenieši.

Tilžas pagasta pārvaldniece ANNA BĒRZINA atklāja, ka nedaudz iedzīvotāji izmantojuši iespēju izņemt talonus un doties uz peldbaseinu, pārsvarā pa vienai reizei, taču lielum

lielais vairums - ap 70% - šo kuponu atgrieza atpakaļ Balviem. Par to, kā paticis peldbaseina apmeklējums, pagasta vadītāji informācijas nav. Viņa informē, ka pagasta uzskaitē ir 322 cilvēki vecumā 54+. Pārvaldei bija iedotī 119 taloni. Iedzīvotāji no tiem izmantojuši 26, viņu rīcībā vēl ir 8 taloni, bet 85 talonus Tilža atgrieza atpakaļ Balviem.

Savukārt Krišjānu pagasta pārvaldē, kā noskaidroja laikraksts, nav izsniegti neviens kuponu peldbaseina apmeklējumam. Vadītāja vietas izpildītāja LILJA ZELČA to skaidro ar attālumu, ko lauku seniori nav vēlējušies veikt, jo tas prasa laiku un finanses.

Attīsta ūdenssaimniecības III kārtu

Uz aku pēc ūdens iet nevajadzēs

Ingrīda Zinkovska

Balvos notiek pilsētas ūdenssaimniecības attīstības III kārtas būvniecība, ko veic uzņēmums SIA "GL Konsultants". Būvniecības darbu gaitā paredzēts izbūvēt jaunu ūdensvada tīklu 4787 metru garumā un jaunu kanalizācijas tīklu 4202 metru garumā, kas pilsētas ūdenssaimniecības sistēmai ļaus pieslēgties vairāk nekā simts mājsaimniecībām. Pirmās 16 mājsaimniecības pilsētas tīkliem pieslēgušās jau šogad.

"Katrū nedēļu mums notiek sapulces ar būvnieku, katra nedēļu izrunājam gan pabeigtos, gan darāmo darbu procesus. Darbs notiek intensīvi. Būvnieki ļoti nopietni strādā. Ari laika apstākļi ļoti palīdz. ļoti daudz jau ir izdarīts. Ja turpināsies šādi laika apstākļi un tehniskais pārtraukums nebūs vajadzīgs, tad pavasarī atliks tikai ūdensvada un kanalizācijas tīkla izbūves darbi Kooperatoru un Dārza ielās," par būvniecības gaitu un iecerēm aizvadītājā nedēļā pastāstīja pašvaldības aģentūras speciālists Aivars Pugejs.

Ūdensvada un kanalizācijas tīkli izbūvēti Bērzu, Pļavu un Zaļajā ielā. Darbs turpinās Cēlnieku ielā, tīklu izbūves darbi uzsākti un turpināsies Miera ielā. A.Pugejs turpina: "Ūdensvada un kanalizācijas tīklu III kārtas būvniecības procesā Lauku ielas ūdensvada atzars tika savienots ar Vidzemes ielas ūdensvadu, kas ir ļoti svarīgi. Steķentavas tīkli ir sazaroti, neat-

rodas uz loka, līdz ar to avārijas, kas notiek tīklos, rada ilgstošus atslēgumus. Tagad šī problēma ir daļēji risināta."

Ielās, kur III kārtas tīklu būvniecība pabeigta, iedzīvotājiem izsniegti tehniskie noteikumi un daļa privātmāju jau pieslēgusies un izmanto pilsētas ūdensvada un kanalizācijas pakalpojumus. Šīs mājsaimniecības no decentralizētās kanalizācijas lietotājiem kļuvuši par centralizētās kanalizācijas sistēmas lietotājiem. Tagad privātmājās dzīvojošo dzīve ne ar ko neatšķiras no dzīvokļos dzīvojošo dzīves.

Novembrī vien tehniskie noteikumi izsniegti 25 mājsaimniecībām, bet pieslēgums veikts un līgumi par tīklu apkalpošanu noslēgti ar 16 mājsaimniecībām, kas, kā uzskata A.Pugejs, ir labs rādītājs. Pavasarī tas noteikti turpināsies ar daudz lielāku intensitāti. Trešās kārtas tīklu izbūve notiek, pamatojoties uz iedzīvotāju, kas dzīvo šajās ielās, iesniegumiem, un šīs kārtas finansējuma nosacījumi ir, ka tuvākajos gados tīkliem jānodrošina 90-95% pieslēgums. Tas uzliek zināmu atbildību gan pašvaldības aģentūrai "San-Tex", gan iedzīvotājiem, kuri rakstīja iesniegumus par tīklu izbūves nepieciešamību.

Zaļajā ielā dzīvojošais Jānis Sirmacis šoruden paguvīs mājā ievilk kanalizāciju, bet ūdensvada ierīkošanu atlicis uz pavasari, jo tas prasa daudz vairāk darba, tādēļ bijis bail, ka ziemā ūdensvads neaizsalst. Pirms tīklu izbūves Zaļajā ielā notika iedzīvotāju aptauja. Jānis tīklu izbūvei piekrita, jo viņš spriež: "Ja pašvaldība piedāvā pagarināt tīklus līdz mājai, grēks būtu

Jau izbūvēts. Balvos, Zaļajā ielā, ūdensvada un kanalizācijas tīkli jau izbūvēti, dažas mājsaimniecības paspējušas tam pieslēgties, citi pieslēgšanos atlikuši uz pavasari.

atteikties un tiem nepieslēgties. Mājai tik un tā ir nepieciešama individuālā noteikudeņu attīrišanas iekārta. Nav tie laiki, kad samazgas varēji gāzt no blīdas grāvī. Arī mūsdienu veļas pulveri nav saimniecības ziepes. Mēs nezinām, kadas ķīmiskas sastāvdājas tur ir iekšā, kas ar to zemi notiks pēc tam. Agrāk varēja izmazgāt

veļu ar saimniecības ziepēm un ūdeni izliet dārza, dabā viss sadalījās." Arī ar dzeramo ūdeni sausā laikā ir problēmas. Kā šogad, kad akās ūdens bija ļoti maz. No akas saimnieks gan atteikties negrasās, jo vasarā vajadzēs laistīt dārzu vai siltumnuclu. Pieņemot jauno, iznīcināt veco arī nevar.

Vilakas novadā

Prezentē grāmatu "Vilkam cēla dvēselīte"

13.decembrī Vilakas novada Borisovas tautas namā notika rakstnieces Santas Mežābeles jaunās grāmatas "Vilkam cēla dvēselīte" atvēšanas svētki. Šī ir jau devītā grāmata, ko uzrakstījusi Antoņina Ločmele, kura saviem darbiem izvēlējusies pseidonīmu Santa Mežābele.

Atklājot pasākumu, Vilakas novada bibliotēkas vadītāja Rutta Jeromāne atgādināja, ka šodien ir arī Svētās Lūcijas diena, piemiņas diena. "Viņa ir gaismas nesēja, un arī mēs šodien pulcējamies, lai saņemtu dvēselei gaismu no rakstītā vārda, minot atmiņu takas un godinot mūsu novadniekus, kuru dzīvesstāstus grāmatā ir aprakstījusi Santa Mežābele. Ir Latvijas simtgades gads, tāpēc mēs biežāk un uzmanīgāk pārķiram vēstures lappuses. Tas ir stimuls atstāt liecības nākamajām paaudzēm," teica Rutta Jeromāne. Ceļu uz šo pasākumu bija mērojuši Rēzeknes literātu kopas "Latgales ūdensroze", literātu biedrības "Vilakas pegazs" dalībnieki, novadnieki no tālākām vietām, kā arī Vecumu pagasta cilvēki, kuri tieši saistīti ar šo grāmatu "Vilkam cēla dvēselīte" un daudzi citi. Muzikālus sveicenius klātesošajiem sniedza Vecumu ansamblis "Atvasara", piemeklējot dziesmas atbilstošas grāmatā aprakstītajiem notiku-miem. Antoņina Ločmele pastāstīja, ka daudzi latvieši no savas valsts izbrauca labprātīgi, nevēloties dzīvot krievu pārvaldītā padomījā, viņi devās uz Ziemeļvalstīm, Ameriku, Kanādu. "Viņi jau zināja par iipašuma nacionalizāciju, par kolhoziem, un savu izvēli izdarīja labprātīgi. Bet vai varam iedomāties, kā jutās tie latvieši, kurus izveda piespiedu kārtā? Pēkšņi un ne par ko. Viņi nevēlējās atstāt savas mājas, savas ģimenes. Viņus neaizveda uz lielām pilsētām, kur varēja atrast darbu un iekārtoties. Viņus izveda uz Sibīrijas mežiem, uz taigu...", klātesošos uzrunāja Antoņina. Viņa piebilda, ka simtgades gadā ikviens kādu lielāku vai mazāku darbu veltīja savai valstij, un arī viņas nupat iznākusi grāmata "Vilkam cēla dvēselīte" ir veltījums Latvijai. Autore uzkata, ka stāstu par cilvēkiem, kuri nokļuva nebrīvē, ir daudz. Kādā tikšanās reizē ar Rēzeknes literātiem, kuri atklājas savas puses cilvēku likteņstāstus, radās doma to izdarīt arī šeit, Vilakā. "Sākām apzināt šos cilvēkus. Es šai pusē pazinu kādu sievieti, kura sovhoza laikā tiem, kas sūrojās par smago darbu, teica: "Kas tagad nekait, jums vajadzēja zināt, kā bija Sibīrija." Mēs ar Vecumu pagasta priekšsēdētāju Ilmāru Locānu, kurš ļoti atbalstīja ideju par grāmatu, sākām viņu meklēt. Meklējām ceļus, taciņas, mājas... braucām uz Kozīni Krievijas pierobežā. Maldījāmies. Zināju, ka Robežniekos ir Cunsku māja. Atradām, un tur patiešām notika pirmā saruna. Ēvalda māte sēdēja un atpūtās ēnā uz klēts pakāpieniem, un uzreiz zināja stāstīt, kā 1949.gadā cilvēkus burtiski lādēja lopu vagonos," par grāmatas tapšanu stāsta Antoņina. Sarunas laikā Ēvalds stāstījis par Robežnieku cilvēkiem, no šī ciema izvestajiem cilvēkiem, ģimenēm. Atklājās, ka par to pusi vairāk zina Velta Logina, kura tur savulaik dzīvojusi. Viņa atklājusi stāstus par Svātiņu dzimtu. Atraduši arī Genovefu Loginu, kuru izveda kopā ar māti un māsām... "Arī es par to laiku nezināju gandrīz neko.

Melānijai Martiņeko atmiņas vēl dzīvas. Šobrīd viņa dzīvo Slipācu ciemā, bet uz Sibīriju viņu izveda septiņpadsmit gadu vecumā. Melānija ir grāmatā aprakstītā Ernesta Svātiņa meita. Santa Mežābele raksta: "1949.gada 25.martā pie saimnieces, kur Melānija kopā ar otru meiteni īreja istabīnu, ieradās divi kareivji, vienam no tiem uz pleca bija šautene. Uzzinājis, kura no meitenēm ir Melānija Svātiņa, kareivis pavēlēja 20 minūšu laikā būt gatavai ar visām mantām, lai dotos celā. Meitene tā pārbījās, ka viņai drebēja rokas un kājas, un nekādas mantas savākt neizdevās..."

Pat to, ka tēva brālis ar pieciem bērniem bija izvests uz Vorkutu. Toreiz cilvēki nedrīkstēja runāt, viņi kļūsēja. Viņi baidījās. Meklēšanas ceļš bija ilgs. Man vajadzēja redzēt mājas, no kurienes šos cilvēkus izveda. Un mēs braucām meklēt viņas Lugos, Robežniekos. Meklējām fotogrāfijas. Pirms nodot izdevniecībai, tās apstrādāt palīdzēja Vilis Bukšs," stāsta Antoņina. Viņa zina teikt, ka uzrakstīt grāmatu ir viena lieta, bet tā vēl ir jāizdod, un tas ir gan darbietlpīgi, gan tam vajadzīgs finansējums. Šoreiz palīgā nāca Vilakas novada dome, jo uzrakstītais projekts atbalstu neguva. Kāpēc grāmatai šāds nosaukums? Paradoxss, alegorija? Padomju vara cilvēkus pārvietoja pavasarī, it kā gādājot par tautu. Bet patiesībā bija kā vilks, kurš sagrābis jēru

Santa Mežābele pateicas visiem paligiem. Rakstniece uzkata, ka šī grāmata ir tapusi kā kopdarbs, tāpēc pateicas visiem, kas palīdzēja, lai to izdotu, lai lasītāji uzzinātu tā laika skarbo vēsturi, kas lauza, bet nesalaiza cilvēku un dzimtu likteņus.

un negrib palaist vaļā. Antoņina uzsvēra, ka šī nav tikai viņas grāmata, lai arī ir vēsturiski literārs darbs, jo tapusi, strādājot komandā. Grāmatas beigās ir Vecumu pagasta izsūtīto lietas pēc Valsts arhīva materiāliem, ko meklējusi un apkopojuši vēsturniece Maruta Brokāne. Visus grāmatas varoņus pazinis bijušais Vecumu pagasta vadītājs Georgijs Logins, un viņš ar sievu Veltu bija pirmie, kuri grāmatu lasīja vēl rokrakstā. "Šodien to dienu notikumi ir jau vēsture, tāpēc svarīgi, lai katrs, kas izlasa šo grāmatu, salīdzina iegūto informāciju ar tām ziņām, ko ir dzirdējis no saviem vecākiem un pažīnām par to vēstures periodu, un izdara savu personīgo secinājumu... Kas deva visiem izsūtītajiem fizisku spēku un dvēseles garu izturēt visas pārbaudes, saglabāt milsteibū pret savu dzimto vietu un vēlmi atgriezties mājās? Kas vainīgs pie tā, ka vienas ģimenes locekļi reizēm palika frontes pretējās pusēs? Tagad daudzi kurina naidu starp nācījām, bet tajā laikā cittauteši tur, Sibīrijā, sniedza palīdzīgu roku mūsu iedzīvotājiem. To nedrīkst aizmirst, jo nelaimi piedzīvoja visas lielvalsts tautības," saka Gerogijs Logins. Grāmata ir vēsturiska, jo to, ko piedzīvoja konkrētas ģimenes, piedzīvoja daudzi mūsu valsts cilvēki.

Foto - A.Kirsanovs

Dāvina grāmatu un ziedus. Grāmatā aprakstītā Genovefa Logina kopā ar māti Stefāniju un māsiņām Valiju un Lūciju uz Sibīriju devās astoņpadsmit gadu vecumā. Santa Mežābele raksta: "Genovefa ar vienu roku ieķeras vagona durvis, ar otru sargā mazo māsu, Valija ieķērusies vecākajai māsai mugurā, neko nerēdzēdama, ļaujas cilvēku straumei iebidīt viņas vagonā. Iekšā tikušas visas trīs spiežas tuvāk mātei, kura iet uz priekšu kā akla..." Genovefa ar ģimeni Latvijā atgriezās 1956.gada pavasarī.

"Sagaidot Latvijas valsts simtgadi, arvien lielāka kļūst cilvēku vēlēšanās izzināt savas zemes un tautas vēsturi. Sevišķi liela interese ir par laika periodu, kas aptver pagājušā gadsimta četrdesmitos un piecdesmitos gadus. Padomju okupācija, Otrais pasaules karš un cilvēku izsūtīšana no ierastajām dzīves vietām uz Krievijas austrumiem. Un katra cilvēka, kuras atsevišķas ģimenes stāsts par to, kā tā izdzīvojusi šajā laikā, kļūst par visas tautas vēstures daļu. Daudzi cilvēki, kuri izcieta smago darbu, badu un aukstumu Sibīrijas izsūtījumā daudzu gadu garumā, nav vairs starp mums, un ļoti maz viņu stāstu ir pierakstīts. Tāpat kā zuduši ir arī to mūsu tautas dēlu un meitu patiesie stāsti par mocībām cietumos, soda nometnēs un lēgeros, kuri no dzīves jau aizgājuši. Dzīvi esošie daudzi vecie ļaudis vairs nevēlas runāt par pagājušās dzīves smagāko laiku. Un mums jābūt pateicīgiem katram, kurš atklāj sabiedrības zināšanai šo savu dzīves posmu. Jābūt pateicīgiem skolniekiem, skolotājām, bibliotekārēm un sabiedriskajiem darbiniekiem, kuri pēta, raksta, krāj un izdod grāmatās, vai nodod muzeju glabātavās zīņas par sava ciemu, savu kaimiņu, radinieku vai savas ģimenes dzīve izpēti.

Šajā grāmatā aprakstīti triju Vecumu pagasta Vilakas novadā - kādreizējā Balvu rajona - ģimēju dzīvesstāsti, sācot ar 1949.gada 25.marta izvešanu uz Sibīriju, līdz mūsu dienām. Stāsti par tēvu sētām, kuru vairs nav, par stiprajām latviešu ģimenēm, kuras pastāvošā vara toreiz mēģināja iznīdēt, bet kuras izturēja, apvienojās un no jauna kļuva stipras. Un atmiņas kā dzidrajā avota ūdenī smeldamās spēku, jaunākā paaudze turpina savas ģimenes tradīcijas, tālāk veido mūsu zemes vēsturi, darīdamas stiprāku mūsu valsti un kļūdamas stiprākas pašas.

Kopā no tagadējā Vecumu pagasta uz Sibīriju 1949.gada martā tika izvesti 95 cilvēki no 28 ģimenēm. To māju vietas vēl arvien iezīmējas ar vientuljiem ozoliem, nelieliem strautiņiem un sēru vītoliem."

SANTA MEŽĀBELE

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Aizvien pieprasītāka profesija

Pašvaldības aģentūras vides inženiere

Kop šī gada aprīla pašvaldības aģentūrā "SAN-TEX" darbā pieņemta un strādā vides inženiere IEVA LIEPIŅA.

Plašs darbības laiks

Kas ir vides inženieris un ko viņš dara? Ieva saka: "Mācoties augstskolā, pasniedzējs mums teica, - kad jūs pabeigiet studijas, jūs katrs strādāsiet savā nozarē, bet visi būsiet vides inženieri. Kad pēc pāris gadiem satiksieties, būs ļoti interesanti parunāties, jo katrs darīs kaut ko savu."

Ieva stāsta, ka viņai bija studiju biedri, kuri pēc augstskolas absolvēšanas turpina strādāt turpat, kur strādājuši agrāk. Piemēram, kāds studiju biedrs bija ugunsdzēsējs, viņš arī turpina strādāt ugunsdzēsības un glābšanas dienestā. Iespējams, viņš veic ar vides aizsardzību saistītus pienākumus. Savā profesijā kā vides inženieri lielākoties strādā tie augstskolas absolventi, kuri savus darba pienākumus pilda uzņēmumos, kas atrodas Rīgā vai citās lielākajās Latvijas pilsētās, kur ir ražošana, vai arī strādā valsts un pašvaldību iestādēs, kas saistītas ar vides aizsardzību. Lauku teritorijā, kāds ir Balvu novads, vides inženiera darbības laiks ir krieti vien šaurāks. Vides inženiera amata aprakstā teikts, ka vides inženieris organizē un izpilda vidi aizsargājošo un videi draudzīgo tehnoloģiju projektēšanas, montāžas un to darbības nodrošināšanu, vides monitoringa un kontroles uzdevumus, piedalās tehnoloģisko procesu pilnveidošanā saskaņā ar vides likumdošanas un vides standarta prasībām, pilnveido zināšanas un prasmes, tostarp par ES fondu apguvi, dokumentu, projektu, atzinumu vai citu dokumentu vides aizsardzības jomā sagatavošanu. "Augstskolā mums mācīja, ka uzņēmumos, kas saistīti ar vides piesārņošanu, jābūt speciālistam, kas risina ar vidi saistītus jautājumus," atceras jaunā vides aizsardzības speciāliste.

Pētīja un pamatoja apvedceļa nepieciešamību

Mācoties augstskolā, Ieva maģistra darbā pētīja un pamatoja, kāpēc Balvos nepieciešams apvedceļš, jo tajā laikā šis jaujājums bija aktualizēts. Praksi viņa izgāja Balvu pašvaldībā, būvvaldē, bet pētījumu veica gadu, katu otrdieni trīs reizes dienā ielu krustojumā pie "Narvesen" kioska uzskaņātā automašīnas, kas brauca garām. Šī pētījuma mērķis bija noteikt transporta intensitāti pilsētā, bet otra pētījuma mērķis – noteikt gaisa kvalitāti, kam bija izvēlētas pilsētas centrālās ielas - Brīvības, Bērzpils. Vides speciāliste turpina: "Man bija jāpamato, kāpēc smagajām automašīnām būtu ieteicams braukt apkārt pilsētai, nevis šķērsoot to, braucot pa galvenajām

ielām. Šo ielu tuvumā mēriju trokšņus, pārbaudīju gaisa kvalitāti, skaitot uz kokiem kērpjus ielu malās. Bija jānosaka, cik šķirnes kērpju aug kvadrātmētrā. Ja trīs, tad gaisss tirs. Pēc pētījumiem secināju, ka uz kokiem aug tikai divas šķirnes kērpju. Tātad gaisus var vēlēties tīrāku. Pilsētas centru bieži šķērso smagās automašīnas, kuru izplūdes gāzes rada piesārņojumu. Savukārt troksnis un piesārņojums ietekmē iedzīvotāju veselību. Smagās automašīnas nereti arī rada sastrēgumus pilsētas ielās," Ieva atceras pētījuma rezultātus. Studentes redzējumā, smagajām automašīnām, apbraucot pilsētas centru, uz centrālās ielas nebija jāatgriežas. Viņas skatījumā, pāri Pērkonu ezeram tā šaurākajā vietā nepieciešams uzbrūvēt tiltu, kas mašīnām ļautu nokļūt uz ceļa Kubulu pagastā. Pašgaidām maģistra darbs nav guvis pielietojumu. Taču diplomdarbs par noteikudeņu attīrišanas iekārtu izbūvi Vectilžas pagastā rezultējis dabā. Taisnība, attīrišanas iekārtas nav uzstādītas pēc Ievas projekta, bet ir uzstādītas. "Skolas gados nevarēju saprast, kā no noteikūdens rodas salidzinoši tirs ūdens, kad tas iziet cauri attīrišanas iekārtām," smej Ieva.

Kādi pienākumi uzticēti

Katram uzņēmumam tā darbībā rodas atšķirīgi atkritumi. Pašvaldības aģentūra "SAN-TEX" ir uzņēmums, kura radītie atkritumi gadu no gada nemainās, bet tā apakšnozares rada dažādus atkritumus. To apsaimniekošanu nosaka Rēzeknes Valsts vides pārvaldes izsniegtais atļaujas. ļoti plašu atkritumu spektru rada pilsētas labiekārtošanas darbi. Atkritumi rodas arī attīrišanas iekārtās. Viens no atkritumu veidiem ir bīstamie atkritumi, ko daļēji veido arī sadzīves atkritumi. Gada laikā bīstamie atkritumi (nederīgas gāzes izlādes lampas, izmantotie akumulatori, kārtridži, ar naftas produktiem piesūcinātās bonas, slaukāmie materiāli un citi) jāuzglabā tiem pielāgota konteinerā un jānogādā attiecīgā uzņēmumā, ar kuru noslēgts līgums. Sekot šiem procesiem ir vides inženieres pienākums. Šogad Ieva vērtēja attīrišanas iekārtās ieplūstošos noteikudeņus dažādās pilsētas vietās un veica to analīzi. "Paraugs nēmām no konkrēta noteikūdens atzara. Tur, kur konstatējām, ka noteikūdens piesārņotāks, nekā tam vajadzētu būt, ar, mūsu prāt, riska objektu vadītājiem veicām pārrunas," atklāj speciāliste.

Viennozīmīgi, ka lielāku noteikudeņu piesārņojumu rada uzņēmumi, kas saistīti ar pārtikas produktu pārstrādi. Šie uzņēmumi gan savus tīklus, gan pilsētas atzara daļu piesārño ar noteikudeņiem, kam ir paaugstināts tauku saturš. Tas ir viens no lielākajiem riskiem, kas rada aizsērējumus komūnālajos tīklīs. Tādēļ šādos uzņēmumos pastāv nepieciešamība un prasība pēc priekšattīrišanas iekārtām.

Spēkā stājušies Ministru kabineta noteikumi, kas attiecas

Foto - A.Kirsanova

Vārds un uzvārds no dabas. Pašvaldības aģentūras vides inženiere Ieva Liepiņa smej, ka darbā, kas saistīts ar vidi, viņu novēdis vārds un uzvārds - divi kociņi vienā. Ieva dzimusi un augusi Vectilžā, mācījusies Tilžas vidusskolā, absolvējusi Rēzeknes Augstskolas (tagad Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas) Inženieru fakultāti. Tas, ka Ieva tagad strādā par vides inženieri pašvaldības uzņēmumā, ir zināma sakritība un veiksme. Viņa bija iesniegusi uzņēmumā savu CV citam darbam, bet pavasarī pensijā aizgāja ilggadējā ūdensvada un kanalizācijas tīkla speciāliste Anna Romanova, un Ievai piedāvāja vides inženiera amatū. Ieva dien Zemesardzē, audzina divus bērnus, bieži brauc uz lauku mājām pie vecākiem, kur vienmēr atrodas ko darīt.

uz tām dzīvojamajām mājām, kas nav pieslēgtas centralizētajai kanalizācijas sistēmai, bet kurām ir sava, iekšējā noteikudeņu sistēma. Balvu novada domē top saistošie noteikumi šo māju īpašniekiem, kuros izskaidros, kādas darbības viņiem jāveic, lai nepiesārņotu vidi. Pagastu pārvaldēs to uzraudzīs saimniecības daļas vadītāji, bet pilsētā – aģentūras vides inženiere.

Īsumā**Katras ceturtās privātmājas pagrabā**

Rudens pusē redakcijā iegriezās satraukta sieviete, kura bija pārliecināta, ka no daudzdzīvokļu mājas pagraba Ezera ielā izlidojis sikspārnis, kad tur strādājuši uzņēmuma "San-Tex" darbinieki. Sieviete pat rādīja it kā sikspārņa fotouzņēmumu, ko izdarījusi ar mobilo telefonom. Uzņēmums bija slīktas kvalitātes, patumšs, tādēļ īstas pārliecības, vai tas patiešām ir sikspārnis, kas it kā pieķerēs mājas ieejas jumtam, nebija. Taču satraukumam arī nav pamata. Dabas pētnieki apgalvo, ka Latvijā sikspārni ir iecienījuši māju pagrabus. Tie mitinās vai katras ceturtās privātmājas pagrabā, izņēmums nav arī daudzdzīvokļu māju pagrabi, ja vien tur var iekļūt. Kāda paziņa apliecināja, ka arī savas daudzdzīvokļu mājas pagrabā redzējusi sikspārni. Ja tas mierīgi gul, lai gul! Ja dzīvnieks uzmodies, tad atliek cerēt, ka atradīs sev citu, piemērotu ziemošanas vietu. Nepieciešamā ziemošanas temperatūra sikspārniem ir nulle - plus astoņi grādi. Latvijā sikspārni pārtiek no kukaiņiem, ko saēdas visai ziemai. Uzmodināti viņi var aiziet bojā, bet pilsētmāju pagrabos sikspārnu nekad neziemo tik daudz, lai lidojošās laimes peles aizietu bojā vairumā.

Sākušās lūšu medības

Sākot ar 1.decembri, Latvijas mežos sākusies jaunā lūšu medību sezona, kas turpinās līdz 31.februārim, - liecina Valsts meža dienesta izdoto rīkojums. Tas arī paredz, ka pieļaujamais lūšu nomedišanas apjoms šajā sezonā ir 150 dzīvnieki. "Austrumlatgales virsmežniecības teritorijā līdz šim vienīgais lūsis nomedīts Zilupes pusē. Virsmežniecībā notiek plēsēju - vilku, lūšu - monitorings. Apsekojot dzīvnieku pēdas, esam secinājuši, ka Balvu mežniecības teritorijā daudz plēsēju mitinās Vecumu, Medņevas pagastu teritorijā. Mednieki gaida sniegu, kas ir labs sabiedrotais, lai medītu plēsējus," informē Valsts meža dienesta Austrumlatgales virsmežniecības medību inženiere Lorija Pozņakova.

Gada dzīvnieks 2018**Vāverīte, kuplastīte!**

Neapšaubāmi, vāverē ir viens no cilvēku iemīlotākajiem meža dzīvniekiem. Ne velti pasākās un stāstos slavē vāveres čaklumu un viedumu, gādājot ziemai barību. Vāverē ir klātesoša arī Ziemassvētkos, jo palīdz Ziemassvētku vecītim pildīt dāvanu maisu. To skatām arī dabā. Tur, kur zem kokiem redzam čiekuru zvīnas un serdes, riekstu čaumalas, skaidrs, ka darbojusies vāverīte. 2018.gadā Latvijas parastā vāverē bija nominēta par gada dabas simbolu. Parastā vāverē ir vienīgā Latvijā savvaļā sastopamā vāveru suga. Tas ir grauzējs ar kuplu asti un spalvu pušķiem ausu galījos. Tulkojumā no grieķu valodas 'vāverē' nozīmē - parastais, kas sēž savas astes ēnā. Vāveres dzīvo skujkoku un jauktos mežos, parkos. Par to, ka vāveres dzīvo Balvu parkā, varam pārliecināties arī paši. Tās var redzēt pat pilsētā. Kādā vasaras rītā, tie, kas devās uz darbu, vāverīti pamanija Bērzpils ielā, zālienā pie vienas no aptiekām. Dzīvnieciņš gan mudīgi aizbēga. Mežā bieži vāveres redz mežkopības meistare Ingrīda Širiņa no Žiguriem. Priecē fakti, ka vāveres neizzūd, bet to kļūst pat vairāk.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks Balvos

No zaļās mājas izglābj sievieti

Laikraksta "Vaduguns" pagājušajā avizes numurā publicējām informāciju par 13.decembra pēcpusdienā notikušo ugunsgrēku tā dēvētajā *zaļajā mājā* Brīvības ielā 45, kas atrodas blakus Balvu muīzai.

Uzsāk kriminālprocesu

Ugunsgrēks izcēlās neilgi pirms laikraksta nodošanas drukai un tobrīd detalizētāka informācija nebija pieejama. Savukārt nākamajā dienā pēc ugunsnelaimes Valsts ugunsdzēšanas un glābšanas dienests (VUGD) informēja, ka todien ugunsdzēsēji glābēji izsaukumu uz ugunsgrēku saņēma pulksten 15.15, uz kurieni devās arī Neatliekamās mediciniskās palīdzības dienests un Valsts policija. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka divstāvu dzīvojamā ēka deg 200 m² platībā. Ugunsdzēsēji glābēji no ēkas evakuēja desmit cilvēkus, cietušo nebija. No mājas izglābā arī vienu sievieti, kuru nogādāja drošībā caur mājas logu, izmantojot izbīdāmās kāpnes. Tas tādēļ, jo, kā informē VUGD, sieviete neverāja izķūt no dzīvokļa pa mājas iekšpusi. Pretējā gadījumā viņa nokļūtu intensīvākajā degšanas vietā. Sieviete fiziski necieta. Ugunsgrēku likvidēja pulksten 19.10. VUGD arī ziņo, ka ugunsgrēka iespējamais iemesls ir tīsa dedzināšana.

Tikmēr Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste KSENIIJA BELOVA informē, ka par notikušo uzsākta kriminālprocess pēc Krimināllikuma 18.nodaļas - "Noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu". "Šobrīd notiek pirmstiesas izmeklēšana. Pastāv vairākas versijas par notikušā ugunsgrēka iemesliem un norit darbs pie to pārbaudišanas. Nozīmētas arī nepieciešamās ekspertīzes, lai noskaidrotu ugunsgrēka iemeslus," informē Valsts policijas pārstāve.

Piedāvā apmesties nakts patversmē, pansijā un brīvajos dzīvokļos

Kur pašlaik dzīvo ugunsgrēkā cietušās mājas iedzīvotāji, vai viņiem ierādīta pagaidu mājviete un kas turpmāk notiks ar šo māju? Balvu novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību un informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītāja RITA ŠUBENIECE sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pagājušajā piekt Dienā informēja, ka ēka, kas atrodas Brīvības ielā 45, kopumā ir 28 dzīvokļi. No tiem pašvaldībai pieder trīs dzīvokļi. No šiem trīs dzīvokļiem izīreits bija viens. Otrs dzīvoklis bija tukšs, bet trešajam bija plānota izsole 17.decembri. "Daļai no cilvēkiem, kas tur dzīvo, ir vēl kādi citi savi īpašumi, kur uzturēties, vai arī tuvi radinieki, pie kā palikt, bet pārējie tika izmitināti nakts patversmē. Bez mājokļa palikušajiem pašvaldība piedāvā apmesties Balvu pansionātā ēkā esošajā pansijā, kas ir Balvu novada Sociālā dienesta pārraudzībā, kā arī brīvajos dzīvokļos, kas atrodas novada pagastos. Ugunsgrēka neskartajā mājas pusē šobrīd apdzīvoti trīs dzīvokļi. Kas attiecas uz to, kas turpmāk būs ar šo māju, nemot vērā, ka pašvaldībai mājā pieder tikai trīs dzīvokļi, tad pašvaldība nevar vienpersoniski lemt, ko darīt ar ēku. Lai lemtu par tālākajiem plāniem, nepieciešams vienoties visiem dzīvokļu īpašniekiem," skaidro R.Šubeniece.

Jāpiebilst, ka kopumā diennakti, kad izcēlās ugunsgrēks *zaļajā mājā* Balvos, visā Latvijā VUGD saņēma 32 izsaukumus. No tiem deviņi bija uz ugunsgrēku dzēšanu un 12 - uz glābšanas darbiem, bet 11 no izsaukumiem bija maldinoši. Ugunsdzēsēji glābēji devās uz izsaukumiem, kuros dega atkritumi, sadzīves mantas, gulta, vieglās automašīnas un arī ziedu kioski.

Ugunsdzēšanas darbi. Attēlā redzams ugunsdzēsēju glābēju darbs notikuma vietā. Ugunsliemas bija izlauzušās virs ēkas jumta un bija pamatīgs piedūmojums. Savukārt ugunsdzēšanas glābšanas darbu vadītājs kapteinis RAIVIS BONDARS stāsta, ka ugunsgrēka laikā sarežģījumus radīja tas, ka tā dēvētā *zaļā māja* ir veca, vēsturiska māja ar diezgan sarežģītu plānojumu. Tas bija arī salīdzinoši liels ugunsgrēks, kā novēršana prasīja lielāku darba apjomu. Notikuma vietā bija ieradušies ugunsdzēsēji glābēji no VUGD Balvu daļas, Vilakas un Tilžas posteņiem. Pildot dienesta pienākumus, ugunsdzēsēji glābēji traumas neguva.

Ekranšāviņa autors – Dāvis Ikaunieks

Ugunsgrēks un tā sekas. Nemet vērā, ka ugunsgrēks bija salīdzinoši liels, notikuma vietā ieradās arī vairāki Balvu pilsētas iedzīvotāji.

Ugunsgrēka izcelšanās brīdi un nākamajā dienā pēc ugunsgrēka māju no augšas ar drona palīdzību fiksēja balvenietis Dāvis Ikaunieks.

Apkopoti "Jauno satiksmes dalībnieku foruma" rezultāti

Labi panākumi arī rugājiešiem

Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) gada noslēgumā izvērtē organizētos projektus. Konkurss jaunajiem un topošajiem velosipēdistiem "Jauno satiksmes dalībnieku forums 2018" bija viens no projektiem, kurās skolas pelnīja punktus.

CSDD Sabiedrisko attiecību daļa informē, ka šogad šajā konkursā pēc punktiem (233 punkti) par labāko skolu kļuvusi Baložu vidusskola. Kā katru gadu, šogad labus sasniegumus "Jauno satiksmes dalībnieku forumā" uzrādīja arī Rugāju novada vidusskolas komanda "Mobilie ceļotāji", kuri 92 komandu konkurencē ar izcīnītiem 107 punktiem ierindojušies salīdzinoši augstajā 21.vietā.

Jāpiebilst, ka "Jauno satiksmes dalībnieku forumu", lai uzlabotu skolēnu zināšanas un prasmes ceļu satiksmes drošībā, CSDD rīkoja jau 25.gadu pēc kārtas. Šogad konkursa 1.kārtā noritēja 32 sacensības. Visi sacensību dalībnieki varēja

nokārtot velosipēdu vadītāju eksāmenu un noslēgumā skolā saņemt vadītāja aplieci. 2.kārtā notika reģionālie pusfināli, kur 1. – 3.vietu ieguvušās komandas (kopā 24) devās uz fināla sacensībām Rīgā, Biķernieku sporta kompleksā. Savukārt kopumā šogad CSDD jauno velosipēdistu sacensību pirmās kārtas sacensībās piedalījās vairāk nekā 2000 bērnu. "Lielis paldies skolotājiem, kuri motivē bērnus piedalīties "Jauno satiksmes dalībnieku forumā" un apgūt ceļu satiksmes drošības noteikumus," pateicas CSDD.

Jāpiebilst, ka noskaidroti arī CSDD ikgadējā konkursa "Gribu būt mōbils" neklātienes kārtas uzvarētāji 2018.gadā. Gulbenes reģionā starp labākajiem ir arī Balvu pamatskola.

Uzvara! Attēlā Rugāju novada vidusskolas komandas "Mobilie ceļotāji" dalībnieki un treneris Žanis Pērkons redzami pēc uzvaras "Jauno satiksmes dalībnieku foruma" konkursa 2.kārtas sacensībās pagājušā gada 29.maijā pie Balvu Valsts ģimnāzijas.

Foto - no personīgā arhīva
Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

Numura tēma: Pareiza stāja – vesela mugura. Tikai retos gadījumos fizioterapeita kabinetā ierodas pacients ar sūdzībām, ka viņam nepatīk sava stāja, izskats. Lielākoties pie ārsta cilvēku atved sāpes. Tomēr savlaicīga stājas traucējumu koriģēšana ir laba investīcija savas veselības nākotnē, jo tādējādi varam pasargāt gan locītavas, gan mugurkaulu, izvairoties no hroniskām sāpēm nākotnē, arī samazināt artrītu un priekšlaicīgu locītavu nodiluma risku. Turot rokās ārsta izsniegtu noslētījumu pie fizioterapeita uz stājas korekciju, vēl ir laiks sevi pieradināt pie domas, ka būs cītīgi jāstrādā.

Puse no mums pasaule ieradušies neplānoti. Vēl brīdis, un šis gads noslēgsies. To izskaitīs, savilkis bilanci un ierakstus statistikas grāmatās. Var priečties, ka pamazām sarūk abortu skaita, diemžel dzimstības rādītāji nesasniedza būtisku izrāvienu. Pieaug arī vidējais vecums, kad sievietes dzemdē savu pirmdzimto. "Mūsdienās tā vairs nav zinātniskā fantastika – sieviete var būt māte jebkurā vecumā," saka ginekoloģe, dzemību speciāliste Dace Matule.

Smēķēju 40 gadu, bet tagad – HOPS! Pēdējā cigarete pelnu traukā tika nodzēsta pirms pieciem gadiem. Ar to varētu lepoties, lai gan ar kaitīgā paraduma atstātajām sekām Mārītei Sadauskai (67 gadi) būs jāsadzīvo visu mūžu. Viņa ir hroniskās obstruktīvās plaušu slimības jeb HOPS paciente. Smēķētāju un arī nesmēķētāju pārdomām piedāvājam Mārītes skarbo pieredzes stāstu.

Magnija daudz darbi organismā. Magnijs ir minerālvieļa, ko cilvēka organismis pats neražo, bet tas nepieciešams, lai dzīvība vispār būtu iespējama. Ir jābūt zinošam, lai ikdienā magniju uzņemtu pietiekamā daudzumā.

Piens ir organismam nepieciešams. Cilvēkbērns ir vienīgā dzīvā būtne, kas dzer citas dzīvas radības pienu un to turpina darīt arī tad, kad pieaudzis. Piens un piena produkti ir svarīgi uzturvielu avots, it īpaši vērtīgie skābpriena produkti. Pretēji agrāk uzskatītam piena produktiem ir neutrāla un pat pozitīva ietekme sirds slimību riska mazināšanā.

Atver plakstus, lai redzētu! Ir situācijas, kad plakstiņu operācijas nepieciešams veikt ne tikai kosmētisku iemeslu, lai acis un arī seja kopumā labāk izskatītos, bet tieši medicīnisku iemeslu dēļ. Acu plakstiņu āda ir plānāka nekā citās ķermēja daļās, tāpēc tā ir visvairāk pakļauta gan ārējās vides iedarbībai, gan novēcošanas procesiem. Novēcošanai ir pakļauta gan āda, gan virspusējie un dziļie muskuļi, gan saites, kas tur plakstiņus pareizā pozīcijā.

Āaunuma anatomikums jeb Kāpēc mūs tā vilina detektīvi? Iemīļotais detektīvseriāls vai detektīvromāns uz naktsgaldīju, lai pussundu pirms gulētiešanas palasītu, – tas iederas daudzu cilvēku vakara rituālā. Gan televīzijas, gan grāmatnīcu piedāvājumā detektīvu netrūkst. Kāpēc tie ir tik populāri, ja reālajā dzīvē doma par slepkavību ir atbaidoša un pretīga? Turklat netrūkst arī bērniem domātu detektīvu.

Una

Aija Auškāpa: "Saka, ka trakaiem pierder pasaule, un, ja nesapņosi un nemēģināsi, tad arī nekur neaizlēksi, bet no otras puves – tas ir acīmredzami, kā mēs ar gadiem kļūstam arvien pragmatiskāki un arvien vairāk visu laižam caur prātu saprotot, ka nav vērts lekt, jo nebūs. Jo mēs zinām, balstāmies uz iepriekšējo pieredzi. Bet tādējādi dažkārt norokam labu ideju un lidojumu."

Aleksandrs Pavlovs: "Tieši tēvs ietekmē meitas nākotni. Ja viņai blakus būs stingrs, strikts, disciplinēts tēvs, kurš viņu strostēs kā puiku, viņai dzīvē būs tāds virrietis, kurš viņu strostēs un dzenās."

Silvija Brice: "Par banalitātēm mēs varētu ilgi runāt, jo viss, kas skolas un studiju laikā bija tikai vārdi un frāzes, par kurām vīpsnāt, dzīves gaitā iegūst jēgu. Ar gadiem jādomā – kāpēc es to neuztvēru nopietni? Visas frāzes par labu veselību, laimes mirķiem, par to, ka laba sirds ir visa sākums..."

Trīs aizkustinoši stāsti par cilvēkiem mums līdzās un viņu brīnišķīgajiem darbiem.

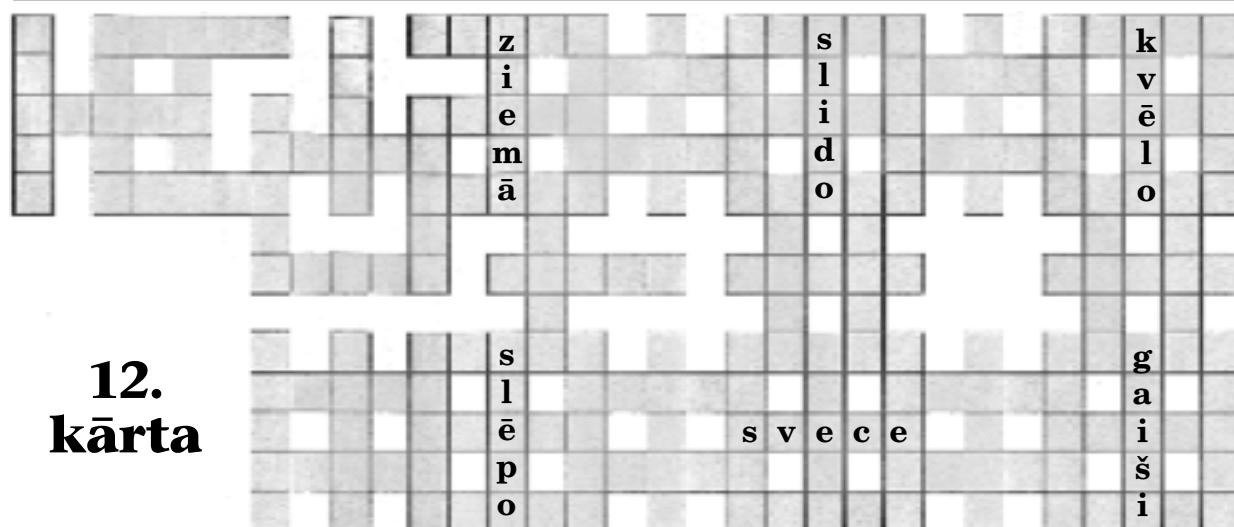
Latvijā raditi zīmoli, kas šogad iemirdzējās īpašā spožumā.

Reāls stāsts par to, kā daži vārdi izmainīja visu dzīvi.

Svētku stils – samta kaislība, fliteru mirdzums.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus magiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

12.
kārtā

Aleja - alnis - asina - bikla - divus - jokot - kaila - kaisa - kaite - kanna - kalte - kazas - kokle - klēts - krāns - kurus - laipa - laiva - lauva - lieka - liepa - manas - masas - māsas - milti - Mises - murds - Muris - naiva - nauda - nepil - nesāp - pakas - pleci - piles - prāts - raize - rases - rauda - rinda - sakta - salnā - segas - sekas - sekss - siens - sista - skaļa - skati - skola - skoti - Sloka - smaka - spēle - spoli - staba - steri - stils - talka - tases - tauva - tālāk - tievs

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 5.janvārim.

Magisko vārdu mīklu atrisināja: Z.Pulča, J.Pošeika, S.Sirmā, St.Lazdiņš, J.Voicišs, G.Amantovs (Balvi), A.Mičule (Tilža), J.Zālītis, D.Zelča (Krišjāņu pagasts), I.Homko (Medneva), B.Sopule (Vīksna).

11.kārtā veiksme uzsmaidīja JĀNIM VOICIŠAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi nemit personu apliecinōšu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamas – tālrunis).

Pikšas. Iesūtīja Leontīna Dukaļsa no Balviem.

Mazais traktorists! Iesūtīja Ilona Slucka no Semenovas.

Zelts un gaisma pār visu. Iesūtīja Andris Keiselis. Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Īsumā

Balvu Mūzikas skolas audzēkņi uzsāk konkursu sezonu

Novembra beigās Rēzeknes mūzikas vidusskola norisinājās Jāņa Ivanova IV jauno pianistu konkurs "Latgales skicējums", kurā starp 60 konkursantiem no visas republikas piedalījās arī seši Balvu Mūzikas skolas audzēkņi.

Priecājamies par 7.klases audzēkņa Mārtiņa Lāpāna tradicionāli labo sniegumu. Izcinot 2.vietu vecāko klasu grupā, viņš kārtējo reizi apstiprināja, ka sistemātisks un neatlaids darbs vainagojas pelnītiem panākumiem. Mārtiņa pedagogs ir viena no izcilākajām un pieredzes bagātākajām Balvu Mūzikas skolas klavierspēles skolotājām – Lija Ivanova.

Gandarījuma sajūta ir par visiem mūsu konkursantiem, kuri demonstrēja augstu izpildījuma limeni. Šoreiz ar Atzinības rakstiem īpaši tika atzīmētas trīs audzēknes – Keita Zaharāne (3.klase, ped. Evija Seņkova), Sofia Buzijana (6.klase, ped. Lija Ivanova) un Brigita Zelča (8.klase, ped. Lija Ivanova).

Par labu sniegumu pateicamies arī 3.klases audzēknim Tomasam Andersonam (ped. Jevgenija Strazda) un 6.klases audzēknei Dārtai Garajai (ped. Evija Seņkova).

Konkursu sezona ir sākusies, tādēļ novēlēsim Balvu Mūzikas skolas audzēkņiem veiksmīgu uzstāšanos arī turpmāk un Ziemassvētku priekšvakarā visiem jauku brīnumu gaidīšanas laiku!

Atzinības raksta saņēmēja Keita Zaharāne.

Konkursa dalībnieki. Mārtiņš Lāpāns (no kreisās), Brigita Zelča, Sofia Buzijana, Dārta Garā.

Veiksmes prognoze

18.decembris. Prātīga otrdiena prātīgiem cilvēkiem, kad nevajadzētu dot neprātīgus solījumus pat tad, ja kāds tos ar spiešanu no jums cēsas izspiest. Apsoliet tikai tad, ja esat 100% pārliecīnās (-a), ka varēsiet turēt doto vārdu. Tukšo stundu pārpratumi varētu sagādāt mums kibēles no plkst. 9.21 līdz 11.37. Tāpat šīnā laikā varētu būt problēmas gan ar uguni, gan ūdeni, gan elektrību un pat tehniskas nūķiem: sākot no mobilā telefona un datora, beidzot ar automašīnām un pat lidmašīnām (tpu, tpu, cerēsim, ka tik traki nebūs). Un pat tad, ja šodien ko nepaspēsim un nepadarīsim, rīt taču būs jauna diena, vai ne?

19.decembris. Veiksmes māte šodien atpūšas, tāpēc necenties to modināt ar saviem plāniem un idejām. Pat, ja to pamodināsi, viņa būs neganta un ne ar ko tev nepalīdzēs. Labāk nogaidi līdz rītdienai. Šodien saudzē kaklu gan no asa vēja, gan no aukstiem dzīriņiem, gan no neēertas pozas, strādājot pie datora. Jo pastāv liela iespēja noķert gan angīnu, gan osteohondrozes paasinājumu, kad nevarēsi pagriezt galvu ne pa labi, ne pa kreisi. Tāpat atceries, ka Ziemassvētku gaidīšanas laiks ir arī ziedošumu un piedošanas laiks, tāpēc piedod saviem pārīdarītājiem un palīdz piedošanu pats (-i), ja esi kādu sāpinājis (-usi).

20.decembris. Vai esi nopirkusi (-cis) Ziemassvētku dāvaniņas saviem mīļajiem? Nē?! Nu tad skriešus uz veikaluu un tirgu. Tieši šodien tev var izdoties nopirkst tieši to, ko tavējie vēlas. Un, iespējams, pat vienā tirdzniecības vietā. Tikai, lai nenopirktu brāķi vai krietni nepārmaksātu, dari to pēc darba (pēc plkst. 16.34), kad būs beidzies 'čika' laiks. Tāpat šodien droši paļaujies uz savu intuīciju, tā tev var palīdzēt gan darba, gan ģimenes lietās. Ja vēlies uzsākt ko jaunu, tad rēķinies, ka šodien šai lietai piemērots tikai iss laika spridis – no plkst. 14.38 līdz 17.00.

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Latgaliešu valodas popularizēšana

Sākas latgaliešu literatūras popularizēšanas akcija "Dūmoj ar komatim!"

Šobrīd, decembra vidū, sākas latgaliešu literatūras un valodas popularizēšanas akcija "Dūmoj ar komatim!", kurā ar video un pastkaršu palīdzību latgaliešu kultūras aktivisti pievērš uzmanību latgaliski radītiem literāriem darbiem un latgaliski rakstītiem tekstiem.

Vistrauslākā latgaliešu mūsdienu kultūras daļa šobrī diemžēl ir literatūra. To statistiski apliecinā gan nelielais katru gadu latgaliski izdoto grāmatu skaits, gan arī Latgaliešu kultūras gada balvas "Boļuks" nominācijas – balvas norises desmit gadu laikā literatūras nomināciju skaits pretendēntu trūkuma dēļ no sešām pirmajā gadā (2008.) ir samazinājies līdz divām (vismaz pēdējos četrus gadus). Jaunu augstvērtīgu (kas gūst ievērību kopējā latviešu literatūras laukā) darbu ir ļoti maz, tāpat literatūra latgaliski nav izplatīta lasāmviela tās lietotāju – lasītāju – vidū. Lai veicinātu latgaliešu literatūras popularitāti, atpazistamību un arī lasīšanu latgaliski, biedrība "Latgolys Producēntu Grupa" sadarbībā ar biedrību "Kukuži" īsteno projektu-akciju "Dūmoj ar komatim!", kura mērķi plānots sasniegts ar 15 literāro darbu video vizualizācijām, kurās skanēs Latgales kultūra zināmu cilvēku ierunātie dažādu laiku un dažādu latgaliešu autoru literārie darbi, un divu pastkaršu palīdzību, kuras būs pieejamas ikvienam gribētājam Rīgā un Latgalē bez maksas.

Ideja par "Dūmoj ar komatim!" radās latgaliešu literātam Oskaram Orlovam (Raibīs): "Ideja par "Dūmoj ar komatim" roduos vissā paseņ, verūtis literarūs procesus uorzemēs, kur gruomotom teiktās eiti treileri, i cytys mini publicitatis akcēs. Tok tys pi myusu eipaši plaši nateik izmontuots. Itymā informativajā pasauleitei paši literaturai vajadzeigs jauns, aizraunūss, kūduleigs veids, kai jū pasnēgt, varbyuti īnteresēt skaiteituoju/klauseituoju. Literatura – tei ir mysudinu cylvāka naatkareiba. Pošam pīsadolūt vysaiduos dzejis i prozys nūtikšonuos, asu nūvāruojs, ka cytu reizi pošim autorim ir

biklums i navareiba runuot sovus goradorbus i rakstnīkam nav ysodtys ari ir juodora. Jam teksti juoroksta, najuodūmoj, kai jū juo pasnādz auditorejai. Dēļ tuo ari itūreiz tekstus runoj cyti – latgaliskajā sabīdreibā zynomi ļauds."

Oskars akcijai atlasījis 15 dažādu laiku un dažādu latgaliešu literātu darbus – video vizualizācijas piedzīvos Ontona Slišāna, Annas Rancānes, Antona Kūkoja, Raiņa, Valentīna Lukševiča, Naaizmierstules, Franča Trasuna, Anitas Mileikas, Karonhisakes, Jāņa Klīdzēja, Aleksandra Garanča, Eduarda Krustāna, Augusta Eglāja, Līgas Rundānes un arī viens paša darbs. Autoru vidū akcijas rīkotāji vēlējās aptvert vismaz 100 gadu ilgu un dažādu latgaliešu literatūras periodu.

Literāros darbus ierunās dziesminieks Kārlis Kazāks, uzpēmējs un grupas "Bez PVN" mūzikis Juris Vucāns, "Ausmeņa Kebabs" saimnieks Valters Murāns, apvienības "Ausmeņa Records" repere Ūga, žurnāliste un literāte Evika Muizniece, horeogrāfs Ilmārs Dreļš, Rēzeknes Tautas teātra aktieris un mūzikis Oskars Lustiks, Latgales vēstniecības GORS vadītāja Diāna Zirniņa, grupas "Galaktika" mūzikis Normunds Zušs, skolotājs, režisors un multimākslinieks Māris Susējs, aktieris, pasākumu vadītājs un grupas "Bez PVN" mūzikis Kristaps Rasims, vieglātē Gunta Vaičule, žurnāliste un Rēzeknes Tautas teātra aktrise Anita Graudiņa, dziedātājs Dainis Skutelis un filmas "Pijsāta pi upis" galvenās lomas tēlotājs Dāvis Suharevskis.

EDĪTE HUSARE, "Dūmoj ar komatim!" vadītāja

Gaida pieteikumus no latgaliešiem

Nākamā gada 26.janvārī Preiļu novada kultūras centrā notiks piektā Latgales Gada balvas pasniegšanas ceremonija, ko organizē biedrība "Asmu Latgalits".

Biedrība "Asmu Latgalits" apbalvo labākos Latgales iedzītotājus, kuri ar savu rīcību sekmē Latgales reģiona izaugsmi un kalpo par piemēru pārējiem. Iepriekšējos gados biedrība saņēma daudz pieteikumu no visas Latgales par cilvēkiem, kuri sekmē Latgales izaugsmi, arī no mūspuses novadiem. Katrā balvu pasniegšanas ceremonija izvēršas par krāšņu pasākumu, kurā aktīvi piedalās Latgales iedzītotāji. Komisija izvirzīja astoņus Latgales iedzītotājus, kurus organizatori sveica īpašā ceremonijā. "Mēs cenšamies, lai katrs no pretendēntiem justos kā svētkos, jo šī ceremonija veltīta tieši viņiem. Šogad par godu Latvijas simtgadei izveidota vēl viena nominācija "Latgales simtgadnieks", lai godinātu tos cilvēkus, kuri dzimuši kopā ar mūsu valstī,"

stāsta konkursa organizatori.

Līdz 10.janvārim pieņems pieteikumus no visiem Latgales nostūriem astoņās nominācijās - Latgales gada labākais lauksaimnieks, Latgales gada aktīvākais jaunietis, Latgales gada ģimene, Latgales gada varonis, Latgales gada uzņēmējs, Latgales gada aktīvākais seniors, Latgales gada sirds cilvēks un Latgales simtgadnieks. Pieteikumus vērtēs komisija. Pasākuma laikā notiks apbalvošana, kā arī Latgalē pazīstamu mākslinieku koncerts par godu nominantiem. Pēc apbalvošanas ir paredzēts arī svētku cienasts. Pasākumu atbalsta daudzas Latgales pašvaldības un uzņēmumi, kuri darbojas Latgalē. "Aicinām jūs visus iesniegt pieteikumus līdz 10.janvārim. Sīkākai informācijai varat vērsties pie Guntas Vanagas, zvanot +(371)20231327 vai rakstot asmulatgalits@gmail.com. Informāciju var meklēt arī Asmu Latgalits Facebook lapā www.facebook.com/asmulatgalits" aicina organizatori.

Pērk

Z.s "Strautini"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsparstrade.lv

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk zarus šķeldošanai.
Tālr. 29199067.

Kolekcijai dārgi
nopirkšu dzeltenā,
matētā dzintara
BROŠAS, KULONUS.
Apalās, ovālās dzintara
KRELLES.
Tālr. 29449613.

SIA "SENDIJA" pastāvīgi iepērk
lapu, skuju koku taru, malku.
ZARUS ŠĶELDOŠANAI (svaigi
grieztus, ar lapām, zaļām
skujām).
Tālr. 29495199, 29183884.

Pērk mežu ar zemi un
cīrmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus. BIO liellopiem augstas
cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk lauku māju.
Tālr. 25302291.

Dažādi

LAFIKO.LV
Lai gaišas un siltas mājas
Ziemassvētkos!
AIZDEVUMI ar suvenīru
pensionāriem un strādājošajiem.
BALVOS, TAUTAS IELĀ 1
2. stāvā - katru darbdienu.
Tālr. 64521873/ 26402362.

JEVGĒNIJA OTVARE!
Lūdzu, pazvaniet "Vaduguns"
redakcijas reklāmas daļai par
abonēšanas adreses
precizēšanu.
Tālr. 26161959.

Autoskolā "BaronsR"
27.decembrī plkst. 9.00
95.koda kursi.
Tālr. 29336212.

Bistamo koku zāģēšana.
Tālr. 20037233.

JAUNS PIEVEDUMS. Ir atlaides.
Mazlietoto apģērbu veikals,
Tautas 1.

VILĀKAS
pamatskolā
B kategorijas kursi
20.decembrī plkst.
15.00.
Tālr. 22520266.

SIA VAIROGS

Paziņojums

PASAŽIERU IEVĒRĪBAI!
SIA "Balvu autotransports"
informē, ka vietējās nozīmes
maršrutos:

22. un 29.decembrī autobusi
kursēs kā **SESTDIENĀ.**
23. un 30.decembrī autobusi
kursēs kā **SVĒTDIENĀ.**
24., 25. un 31.decembrī autobusi
NEKURSĒS.

26.decembrī un 1.janvārī
autobusi kursēs kā **DARBIDIENĀ**
(skolēnu brīvlaikā).

Pārdod

Pārdod ĀBOLUS Vilakā,
Parka 22.
Tālr. 26145934.

Pārdod skalditu malku (arī sausa),
23 EUR/berkubs.
Piegādes apjoms 7 berkubi.
Tālr. 25543700.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26386442.

Pārdod sivēnus
(bioloģiskie, Baltinavā).
Tālr. 27747800.

Pārdod motorzāģi Dolmar-4600
darba kārtībā.
Tālr. 26402762.

Pārdod Golf 4, 1.6, 1999.g., TA,
vasaras riepas ar diskiem.
Tālr. 29250439.

Pārdod Audi 80 B4, 2.0 i, Avant,
1993.g.g, jauna TA, EUR 1050.
Tālr. 26565451.

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt?

Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

Izsakām līdzjūtību **Velgai Bikovskai**

Krastiņai ar ģimeni, MĀTI kapu

kalniņā pavadot.

Vilakas pašvaldības Izglītības,

kultūras un sporta pārvalde

Līdzjūtības

Balts enģeļis atrāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz.
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Velgas un Raivja Krastiņu
ģimenei, pavadot mūžības celā
māmulīnu **LEONTĪNI BIKOVSKU.**
Sandra, Dainis, Irēna, Guntis

Pāri sirmām kapu piedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Māsas sirds ir apklaususi,
Čaklās rokas miera dus.
Skumju brīdi esam kopā ar **Ausmas Resnes ģimeni un piederīgajiem**,
pavadot milo **MĀSU** kapu kalniņā.
Iksteni, Učelnieki, Jurkāni, Bogdani

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmulīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
(Latv.t.dz.)

Skumju brīdi esam kopā ar
Antonīnu Grāveri, pavadot milo
māsiņu **ANZELMU** smilšu kalniņā.
Benita, Koļa

Klusums, tevis vairs nav,
Tikai atmiņas, kas aizkustina
dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti, – skan.
(A.Gāuda)

Kad pa skuju taku aiziet **TUVS CILVĒKS**,
sāpuj brīdi esam kopā ar
Vitu Ozoliņu.

Dzenīšu ģimene

Nodziest svece, apklust dziesma,
Apklust tēva valodiņa.
Dvēselite aizgājusi,
Saules stariem apbirusi.
Mūsu patiesa līdzjūtība lai palīdz
pārvārēt sāpuj smagumu **Annai Rukmanei, TĒVU** mūžības celā
pavadot.
Mārtiņš, Valija, Laimonis, Rudite,
Inta, Andris, Larisa

Vēl tikai 4 dienas redakcijā var abonēt

"**Vaduguni**" 2019. gadam,

lai dāvanā saņemtu kalendāru!

Laikraksts visai ģimenei

(iznāk 2 reizes nedēļā)

Abonēšanas indekss - 3004

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2019.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
2018.gada 12 mēnešu abonentiem	4.95	14.70	28.50	54.50

Ar 2019.gada
4.janvāri
avīzes pārdošanas
cena
EUR 0,75

✓ Abonēt lētāk
nekā pirkt!
✓ Visi 2019.gada
abonenti janvārī saņems
divas dāvanas!

✓ Abonēšanas cena nemainās!
✓ Abonējot laikrakstu uzreiz visam gadam,
sludinājums – 6 eiro vērtibā par brīvu,
pusgadam – 3 eiro vērtibā!
✓ Abonējiet avīzi redakcijā un lasiet jau nākamo
jaunāko numuru!

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējots SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3150

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK OTRDIEŅĀS, PIEKTDIEŅĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecinā
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

